כי תשא-פרה תשפ"ג

אשי ישראל

השיעור השבועי מפי מורינו
הרה"צ רבי יצחק לעזער שליט"א
בעל מחבר - תוך הנחל ושיחות מוהרא"ש

גיליון שנ"א

ניתן להאזין לשיעור בכל יום רביעי בשעה 22:10 בטלפון:077-2612984 שלוחה 9

חַסְדֵי ה' יִתְבָּרַךְ, אֲנַחְנוּ אוֹחֲזִים בְּפָרָשַׁת **כִּי תִשָּׂא** – פָּרָשַׁת **פָּרָה**, זָכִינוּ עַכְשָׁו לְקַבֵּל אֶת **יְמֵי הַפּוּרִים הַקְּדוֹשִׁים**, וְהַיּוֹם בַּלַּיְלָה זֶה **שִׁיתְּסַר דַּאֲדָר**, וְאֵצֶל צַדִּיקִים זֶה עֲדַיִן מְקֻשָּׁר לִימֵי פּוּרִים הַקְּדוֹשִׁים.

כִּי הַגְּמָרָא שׁוֹאֶלֶת (מְגִלָּה ב.), דְּהִנֵּה אָמְרִינַן שֶׁלִּפְעָמִים מֻתָּר לִקְרֹא אֶת הַמְּגִלָּה בְּי"א וְי"ב וְכוּ', אִם כֵּן "**וְאֵימָא שִׁיתְּסַר וְשִׁיבְסַר?**" – אוּלַי גַּם בְּט"ז וְי"ז? עוֹנָה הַגְּמָרָא: "**וְלֹא יַעֲבוֹר**" (אֶסְתֵּר ט, כז) **כְּתִיב**"; וּפֵרְשׁוּ צַדִּיקִים, שֶׁיֵּשׁ ב' דְּרָכִים לְפָרֵשׁ מַהוּ "**וְלֹא יַעֲבוֹר**", בְּפַשְׁטוּת "**וְלֹא יַעֲבוֹר**" הַיְנוּ שֶׁמִּצַּוֹת יוֹם פּוּרִים עוֹשִׂין עַד יוֹם י"ד אוֹ ט"ו, וְלֹא אַחַר כָּךְ, אֲבָל פֵּרוּשׁ נוֹסָף הוּא "וְלֹא יַעֲבוֹר" הַיְנוּ שֶׁלֹּא יַעֲבֹר וְלֹא יִגָּמֵר אַף פַּעַם, וּכְדִכְתִיב בְּפָסוּק אַחֵר (שָׁם, כח) "**וְזִכְרָם לֹא יָסוּף מִזַּרְעָם**", וְגַם בְּפָסוּק זֶה כְּתִיב לִפְנֵי כֵן הַלָּשׁוֹן "וְיֹמֵי הַפּוּרִים הָאֵלֶּה **לֹא יַעֲבְרוּ** מִתּוֹךְ הַיְּהוּדִים", וְהָרֶמֶז בָּזֶה שֶׁצְּרִיכִין לַעֲשׂוֹת קֶשֶׁר חָזָק וְאַמִּיץ לִימֵי פּוּרִים שֶׁהֵם "לֹא יַעֲבְרוּ מִתּוֹךְ הַיְּהוּדִים"!

אָכֵן, אֶת מִצְוֹת הַיּוֹם מְקַיְּמִים בִּשְׁנֵי יָמִים אֵלּוּ, אֲבָל הָעִקָּר לַעֲשׂוֹת קֶשֶׁר חָזָק אֶל הַיָּמִים שֶׁהֵם "לֹא יַעֲבְרוּ", אֶלָּא יִהְיֶה חִבּוּר כָּל כָּךְ חָזָק לְשִׂמְחָה שֶׁל פּוּרִים, עַד שֶׁיִּזָּכְרוּם "**וְזִכְרָם לֹא יָסוּף מִזַּרְעָם**", שֶׁעַל זֶה אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שׁוֹחֵר טוֹב, מִשְׁלֵי ט): **כָּל הַמּוֹעֲדִים יִהְיוּ בְּטֵלִים, וִימֵי הַפּוּרִים לֹא יִהְיוּ נִבְטָלִים לְעוֹלָם.**

וּבָזֶה יֵשׁ לְהִתְבּוֹנֵן: מָה הָעִנְיָן הַזֶּה? מַהִי הַמַּעֲלָה שֶׁל פּוּרִים שֶׁהִיא כָּל כָּךְ חֲשׁוּבָה עַד שֶׁנִּשְׁאֶרֶת אֵצֶל עַם יִשְׂרָאֵל לָנֶצַח, וְאַף פַּעַם לֹא יִתְבַּטֵּל?

הָעִנְיָן הוּא, כִּי יְמֵי פּוּרִים בְּנוּיִם עַל מִדַּת הַשִּׂמְחָה, לִשְׂמֹחַ עִם הַיְדִיעָה שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מַנְהִיג אֶת הָעוֹלָם, וַאֲפִלּוּ בְּשָׁעָה שֶׁיֵּשׁ הֶסְתֵּר פָּנִים – גַּם שָׁם גָּנוּז הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא!

שֶׁזֶּה מַה שֶּׁעָבַר עַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בִּימֵי מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר, שֶׁהָיָה עִנְיָן שֶׁל הַסְתָּרַת פָּנִים בְּמָשָׁךְ זְמַן רַב, כִּי הֲרֵי כָּל הַסִּפּוּר שֶׁל הַמְּגִלָּה שֶׁאָנוּ קוֹרִין אוֹתוֹ בִּשְׁלֹשֶׁת רִבְעֵי הַשָּׁעָה בְּעֵרֶךְ – לָקַח אַחַת־עֶשְׂרֵה שָׁנָה! כָּל הַסִּפּוּר הִתְחִיל **"בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְמָלְכוֹ"** (אֶסְתֵּר א, ג) – כְּשֶׁאֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הָיָה בַּשָּׁנָה הַשְּׁלִישִׁית לְמַלְכוּתוֹ, וְהִסְתַּיֵּם אַחַת־עֶשְׂרֵה שָׁנִים אַחַר כָּךְ...

וְאַל לוֹ לָאָדָם לְהִסְתַּכֵּל עַל הַמְּגִלָּה בְּתוֹר 'סִפּוּר' בִּלְבָד, שֶׁהִנֵּה הָיְתָה סְעֻדַּת אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ – חֲצִי שָׁנָה סְעֻדָּה בְּכָל הַמְּקוֹמוֹת, וְאַחַר כָּךְ שִׁבְעָה יָמִים בְּשׁוּשַׁן, וְהִנֵּה הָרְגוּ אֶת וַשְׁתִּי עַל פִּי עֲצַת מְמוּכָן – הוּא הָמָן, וְאַחַר כָּךְ מְחַפְּשִׂים אִשָּׁה לַמֶּלֶךְ, מְבִיאִים אֶת אֶסְתֵּר, בִּגְתָן וָתֶרֶשׁ זוֹמְמִים אֶת זְמָמָם, זֶה לֹא הָיָה בְּאַרְבָּעִים דַּקּוֹת... זֶה הָיָה סִפּוּר שָׁלֵם, שֶׁהוּא לֹא סְתָם סִפּוּר, אֶלָּא זֶה סִפּוּר הָעוֹבֵר עַל כָּל אָדָם בְּמָשָׁךְ יְמֵי חַיָּיו!

כִּי הַתּוֹרָה הִיא נִצְחִית, כָּל עִנְיְנֵי הַתּוֹרָה עוֹבְרִים עַל הָאָדָם בְּתוֹךְ הַחַיִּים שֶׁלּוֹ, הִנֵּה הָיוּ בִּימֵי אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ – **"וַיְהִי בִּימֵי אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ"**, שֶׁזֶּה לְשׁוֹן צַעַר (מְגִלָּה יא.), עוֹבֵר עַל הָאָדָם 'אַךְ' וְ'רַאשׁ', כָּל מִינֵי בְּעָיוֹת שׁוֹנוֹת, וְהִנֵּה הוּא נִמְשָׁךְ לַפְּעֻדָּה, זֶה כֵּיף... זֶה בְּחִנָּם... וְהוּא הוֹלֵךְ...

– "אֲבָל הַצַּדִּיק אוֹמֵר לֹא לָלֶכֶת לְשָׁם!"... – "אֶה... מָה הַצַּדִּיק יוֹדֵעַ?... הֲרֵי זֶה כָּשֵׁר... וְהַכֹּל בְּסֵדֶר"... **אֲבָל הַצַּדִּיק אוֹמֵר שֶׁלֹּא לָלֶכֶת לְשָׁם! זֶה לֹא מָקוֹם שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל! כָּל הַמָּקוֹם הַזֶּה הוּא 'טְרֵיף' וּפָסוּל!**

אַךְ כָּל זְמַן שֶׁאֵין לָאָדָם אֱמוּנַת חֲכָמִים – הוּא בִּנְפִיוֹן גָּדוֹל, **אֱמוּנַת חֲכָמִים זוֹ הַהַצָּלָה שֶׁל הָאָדָם!** הַשֵּׂכֶל שֶׁל אָדָם הוּא מֻגְבָּל, הוּא אֵינֶנּוּ יוֹדֵעַ 'כֵּן' אוֹ 'לֹא', וְעַל יְדֵי אֱמוּנַת חֲכָמִים הוּא מְקַבֵּל אֶת הַדֶּרֶךְ הַנְּכוֹנָה לֵידַע לְכַוֵּן אָרְחוֹת יְמֵי חַיָּיו.

וְזֶה הָיָה כָּל הַנֵּס שֶׁל פּוּרִים, וְכַמּוּבָא בַּמְּגִלָּה גּוֹדֶל הָאֱמוּנַת חֲכָמִים שֶׁהָיָה, תְּחִלָּה אֶת הַהִתְבַּטְּלוּת שֶׁל אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה לְמָרְדְּכַי הַצַּדִּיק – שֶׁהָיָה הַדּוֹד שֶׁלָּהּ, אוֹ בַּעְלָהּ, כִּי הוּא הֲרֵי אִמֵּץ אוֹתָהּ, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (אֶסְתֵּר ב, ז) "וּבְמוֹת אָבִיהָ וְאִמָּהּ לְקָחָהּ מָרְדְּכַי לוֹ לְבַת", וְאוֹמֶרֶת הַגְּמָרָא (מְגִלָּה יג.): **אַל תִּקְרֵי 'לְבַת' אֶלָּא 'לְבַיִת'**; הַיְנוּ, שֶׁהוּא הִתְחַתֵּן אַתָּה – וְכָל מַה שֶּׁאָמַר מָרְדְּכַי הַצַּדִּיק לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה הִיא קִבְּלָה אֶת זֶה בִּתְמִימוּת, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (אֶסְתֵּר ב, כ) **"וְאֶת מַאֲמַר מָרְדְּכַי אֶסְתֵּר עֹשָׂה**

כַּאֲשֶׁר הָיְתָה בְאָמְנָה אִתּוֹ" – **'כַּאֲשֶׁר הָיְתָה בְאָמְנָה אִתּוֹ'** הַיְנוּ כַּדֶּרֶךְ שֶׁהוּא גָּדֵל אוֹתָהּ, עִם אֱמוּנַת חֲכָמִים, וְכָל מַה שֶּׁבִּקֵּשׁ וְרָצָה – הָיָא עָשְׂתָה, אֲפִלּוּ שֶׁהָיָא לֹא הֵבִינָה כָּל דָּבָר...

וְגִמְא לְכָךְ: בְּכָל יוֹם בְּאַרְמוֹן אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ שׁוֹאֲלִים אֶת אֶסְתֵּר "מִי אַתְּ? מֵאֵיפֹה אַתְּ בָּאָה?" וְהִיא מִתְחַמֶּקֶת בְּחָכְמָה, הָעִקָּר שֶׁלֹּא יֵדְעוּ שֶׁהִיא יְהוּדִיָּה, כַּאֲשֶׁר צִוָּה עָלֶיהָ מָרְדְּכַי.

וּפְעָמִים שֶׁיֵּשׁ כָּאֵלּוּ נִסְיוֹנוֹת לִבְנֵי אָדָם בְּמֶשֶׁךְ יְמֵי חַיֵּיהֶם, וּבִפְרָט בְּהִתְקָרְבוּת לְרַבֵּנוּ יֵשׁ כָּאֵלֶּה דְּבָרִים, שֶׁהִנֵּה אָדָם מִתְקָרֵב לְרַבֵּנוּ, וְהוּא רוֹצֶה לְפַרְסֵם לְכֻלָּם "אֲנִי חָסִיד בְּרֶסְלֶב" וְכוּ', כִּי זֶה בּוֹעֵר לוֹ, הוּא חֲרֵי לֹא מִתְבַּיֵּשׁ, וְרוֹצֶה לְפַרְסֵם וְכוּ', אֲבָל לְמַעֲשֶׂה זֶה לֹא דָּבָר הַמְקֻבָּל עַל כֻּלָּם, וּבִפְרָט כְּשֶׁזֶּה בְּנֵי מִשְׁפָּחָה – אִם זֶה מִצַּד הַהוֹרִים, אוֹ מִצַּד אִשְׁתּוֹ, זֶה לֹא כָּל כָּךְ מְקֻבָּל בַּהַתְחָלָה, זֶה דָּבָר חָדָשׁ, וְיֵשׁ עַל זֶה כָּל מִינֵי דְּמְיוֹנוֹת לִבְנֵי אָדָם – "מַה זֶּה הָעִנְיָן שֶׁל רַבֵּנוּ? מַה זֶּה בְּרֶסְלֶב?"... אֲבָל זֶה בּוֹעֵר בּוֹ "אֲנִי צָרִיךְ לְהַגִּיד וּלְפַרְסֵם! אֲנִי לֹא מִתְבַּיֵּשׁ!"...

וְאִם אֵין לָאָדָם אֶת הַכֵּלִים הַנְּכוֹנִים, הוּא יָכוֹל לְהִכָּנֵם לִמְקוֹמוֹת מְסוּכָּנִים וְהִתְנַגְּשׁוּיוֹת שׁוֹנוֹת שֶׁהוּא לֹא יֵדַע אֵיךְ לְהִתְחַזֵּיק מַעֲמָד... כִּי אִם תִּהְיֶה בֶּאֱמֶת הִתְנַגְּדוּת גְּדוֹלָה – הֵן מֵהַהוֹרִים וְהֵן מֵהָאִשָּׁה אוֹ שְׁאָר בְּנֵי הַמִּשְׁפָּחָה – וְהוּא עֲדַיִן לֹא מְלֻמָּד בָּזֶה, זֶה יָכוֹל לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ, חַס וְשָׁלוֹם.

[בֶּן אָדָם שֶׁהוּא מְלֻמָּד בָּזֶה כְּבָר שָׁנִים רַבּוֹת, וְהוּא יוֹדֵעַ בְּדִיּוּק מָה וְאֵיךְ לְהִתְנַהֵג וְכוּ', הוּא יָכוֹל לִמְצֹא עֵצָה מַה לַּעֲשׂוֹת בְּמַצָּבִים כָּאֵלּוּ, וְהָיוּ הַרְבֵּה סִפּוּרִים כָּאֵלּוּ אֵצֶל מוֹהָרָא"שׁ הַקָּדוֹשׁ, שֶׁהָיוּ בַּחוּרִים וַאֲבָרְכֵם שֶׁהִתְקָרְבוּ, וּמִיָּד בָּעֲרוּ "אֲנִי יוֹדֵעַ אֶת הָאֱמֶת! לֹא אִכְפַּת לִי!"... וּמוֹהָרָא"שׁ הִזְהִיר אוֹתָם: "לְאַט לְאַט, אַל תִּהְיֶה כָּל כָּךְ בְּהִתְלַהֲבוּת שֶׁל פִּרְסוּם וְכוּ', כִּי יָכוֹל לִהְיוֹת שֶׁתִּהְיֶה אֵיזוֹ הִתְנַגְּדוּת בַּבַּיִת עִם הַהוֹרִים וְכוּ' וְלֹא תּוּכַל לְהַחֲזִיק מַעֲמָד!"... אֲלוּ שֶׁצִּיְּתוּ – הִצְלִיחוּ, אֲלוּ שֶׁהָיוּ חֲכָמִים בְּעֵינֵיהֶם – לֹא זָכוּ...].

וְזֶה מַה שֶּׁהִזְהִיר מָרְדְּכַי הַצַּדִּיק אֶת אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה: **אַל תַּגִּידִי דָּבָר! בֵּינְתַיִם תִּהְיִי בְּשֶׁקֶט! אַתְּ לֹא צְרִיכָה לְהַגִּיד שׁוּם דָּבָר! תִּשְׁמְרִי שֶׁהַכֹּל יִהְיֶה בְּשֶׁקֶט!**

"לָמָּה?" **הִיא לֹא שׁוֹאֶלֶת שְׁאֵלוֹת! מָרְדְּכַי הַצַּדִּיק אָמַר לֹא לְהַגִּיד – זֶהוּ זֶה!** וְיָכוֹל לִהְיוֹת קֻשְׁיוֹת: "וְכִי אֲנִי מִתְבַּיֶּשֶׁת בְּכָךְ שֶׁאֲנִי יְהוּדִיָּה? מַה יֵּשׁ לִי לְהִתְבַּיֵּשׁ?! וּמַדּוּעַ בִּכְלָל אֲנִי צְרִיכָה

לִהְיוֹת שָׁם? אֵיךְ אַדַּקְדֵּק עַל כַּשְׁרוּת בְּבֵית הַמֶּלֶךְ?"... **אֲבָל מָרְדְּכַי אוֹמֵר "אַל תְּפַחֲדִי! הַכֹּל יִהְיֶה בְּסֵדֶר!"...** וּבֶאֱמֶת הִיא הִסְתַּדְּרָה שָׁם, וְאָכְלָה כָּל מִינֵי אוֹכְלִין הַכְּשֵׁרִים.

[אַגַּב, זֶהוּ מְקוֹר הַמִּנְהָג לֶאֱכֹל זֶרְעוֹנִים וְאוֹזְנֵי הָמָן וְכוּ', כִּי זֶה הָיָה הַמַּאֲכָל שֶׁל אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה.

גַּם יֵשׁ מִנְהָג אֵצֶל חֲסִידִים לֶאֱכֹל מַאֲכָל הַנִּקְרָא קְרֶעפְּלַאךְ, וְהוּא מִין מַאֲפֶה מְמֻלָּא עִם בָּשָׂר (אֵצֶל חֲסִידִים אוֹמְרִים "בְּכָל פַּעַם שֶׁמַּכִּים – אוֹכְלִים קְרֶעפְּלַאךְ"... כִּי יֵשׁ ג' פְּעָמִים בְּשָׁנָה שֶׁמַּכִּים: **בְּיוֹם כִּפּוּרִים** – מַכִּים "אָשַׁמְנוּ, בָּגַדְנוּ" וְכוּ', וְלָכֵן בְּעֶרֶב יוֹם כִּפּוּר הַמִּנְהָג לֶאֱכֹל קְרֶעפְּלַאךְ. **בְּהוֹשַׁעְנָא רַבָּה** – מַכִּים אֶת הַהוֹשַׁעְנוֹת, וְלָכֵן גַּם אָז הַמִּנְהָג לֶאֱכֹל קְרֶעפְּלַאךְ. **בְּיוֹם פּוּרִים** – מַכִּים אֶת הָמָן, וְאָז גַּם כֵּן אוֹכְלִין קְרֶעפְּלַאךְ...), וְיֵשׁ עַל זֶה כָּל מִינֵי סְבוֹת וּטְעָמִים, וְאֶחָד מֵהַטְּעָמִים הוּא, כִּי הִנֵּה אֶסְתֵּר הֻצְרְכָה לֶאֱכֹל בָּשָׂר כָּשֵׁר, וַהֲרֵי לֹא יִכְלָה לֶאֱכֹל אֶת הַכֹּל בְּאֹפֶן גָּלוּי – כִּי הִסְתִּירָה אֶת יַהֲדוּתָהּ, וְלָכֵן כְּשֶׁאָכְלָה הַבָּשָׂר, זֶה הָיָה בְּתוֹךְ עִסָּה הַמְכֻסָּה עַל הַבָּשָׂר, כְּדֵי שֶׁלֹּא יֵדְעוּ מַה יֵּשׁ בִּפְנִים... וְכָךְ אָכְלָה אֶת סְעֻדּוֹת שַׁבָּת וְיוֹם טוֹב; זֶה אַחַת מֵהַסִּבּוֹת].

הַכֹּל, אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה נִכְנֶסֶת לְתוֹךְ אַרְמוֹן אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ, וְ**"אֵין אֶסְתֵּר מַגֶּדֶת מוֹלַדְתָּהּ וְאֶת עַמָּהּ"**, וְלָמָּה? **"כַּאֲשֶׁר צִוָּה עָלֶיהָ מָרְדְּכָי"** – אֱמוּנַת חֲכָמִים!

בְּחַיֵּי הָאָדָם עוֹבְרִים עַל הָאָדָם כָּל מִינֵי דְּבָרִים שׁוֹנִים, אֵיךְ הוּא מְקַבֵּל הַדְּרָכָה? אֵיךְ יוֹדֵעַ כַּדָּת מַה לַּעֲשׂוֹת בְּכָל מִינֵי דְּבָרִים? **עַל יְדֵי שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֱמוּנַת חֲכָמִים הוּא יוֹדֵעַ שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יִתֵּן לוֹ אֶת הָעֵצָה הַנְּכוֹנָה הַצְּרִיכָה לוֹ!**

שֶׁזֶּה עִנְיַן פָּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ – פָּרָשַׁת כִּי תִשָּׂא, שֶׁבַּשָּׁנָה זוֹ שֶׁהַכֹּל מְסֻדָּר כְּפִי הַחֲדָשִׁים, פָּרָשַׁת כִּי תִשָּׂא בָּאָה מִיָּד בְּקֶשֶׁר אֶחָד אַחַר פּוּרִים, וּמַתְחִילִים **"כִּי תִשָּׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"** – הָעֲבוֹדָה שֶׁל הַצַּדִּיקִים הִיא לְהָרִים אֶת 'רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל', וּכְמוֹ שֶׁאוֹמֵר רַבֵּנוּ (לִקּוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק א, סִימָן קיא): **רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל** (שְׁמוֹת ל) **רָאשֵׁי תִּבוֹת רַבִּי. וּלְהַפֵּךְ רְשָׁעִים בַּחשֶׁךְ יִדְמוּ** (שמואל א' ב) **רָאשֵׁי תֵּבוֹת רַבִּי**; מָה רַבֵּנוּ מְגַלֶּה כָּאן?

'רַבִּי' זֶה אוֹ "רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" אוֹ "רְשָׁעִים בַּחשֶׁךְ יִדְמוּ", הַכֹּל תָּלוּי בַּבְּחִירָה שֶׁל הָאָדָם; אָדָם שֶׁרוֹצֶה לְקַבֵּל רַבִּי, הוּא יוֹדֵעַ שֶׁהוּא צָרִיךְ הַדְּרָכָה בַּחַיִּים, אֲזַי הוּא זוֹכֶה לְ"רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל".

יֵשׁ הָאוֹמֵר: "אֲנִי יוֹדֵעַ אֶת הַכֹּל, לֹא צָרִיךְ רַבִּי"... אַתָּה יוֹדֵעַ אֶת הַכֹּל? בְּסֵדֶר, תִּהְיֶה בָּרִיא... **כָּל הַקִּיּוּם שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל בְּכָל הַדּוֹרוֹת הָיָה עַל יְדֵי מָסֹרֶת שֶׁהָיְתָה מִדּוֹר לְדוֹר: הֵחֵל מִמֹּשֶׁה בְּסִינַי – בְּכָל דּוֹר וָדוֹר: וּבִימֵי מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר הָיָה אֶת מָרְדְּכַי הַצַּדִּיק, שֶׁהוּא הָיָה מְכֻוָּן לְמַטָּה כְּנֶגֶד מֹשֶׁה רַבֵּנוּ שֶׁהָיָה לְמַעְלָה:**

וְכִדְאִיתָא בַּמִּדְרָשׁ (אֶסְתֵּר רַבָּה ז, יג), שֶׁמֹּשֶׁה רַבֵּנוּ הִתְפַּלֵּל בַּשָּׁמַיִם לְבַטֵּל אֶת הַגְּזֵרָה, וּמָרְדְּכַי הַצַּדִּיק הָיָה כָּאן בְּזֶה הָעוֹלָם, וְהֵם הִתְחַבְּרוּ בְּיַחַד, וּבְכָךְ פָּעֲלוּ יְשׁוּעָה. כִּי צַדִּיקִים שֶׁבָּאִים בַּדּוֹרוֹת הַבָּאִים, הֵם מִתְחַבְּרִים אֶל הַצַּדִּיקִים שֶׁל הַדּוֹרוֹת הַקּוֹדְמִים, הֵם לֹא מְחַדְּשִׁים דָּבָר חָדָשׁ, לֹא שֶׁהִגִּיעַ פִּתְאוֹם צַדִּיק חָדָשׁ עִם דְּבָרִים חֲדָשִׁים... אֶלָּא הַכֹּל בָּנוּי וּמְיֻסָּד עַל דִּבְרֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, וְ**"אִתְפַּשְׁטוּתֵיהּ דְּמֹשֶׁה בְּכָל דּוֹר וָדוֹר"** (תִּקּוּנֵי זֹהַר, דַּף קיב.), הַלִּמּוּדִים שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ – שֶׁקִּבֵּל אֶת הַתּוֹרָה בְּהַר סִינַי – נִמְצָאִים בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, וּמִתְלַבֵּשׁ בְּהַצַּדִּיק שֶׁבַּדּוֹר.

וְכִדְאִיתָא בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ (כְּגוֹן בְּלִקּוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק א, סִימָן ב), שֶׁמּוֹצְאִים כַּמָּה פְּעָמִים בַּגְּמָרָא (שַׁבָּת קא:) שֶׁתַּנָּא אֶחָד קוֹרֵא לַחֲבֵרוֹ: **"מֹשֶׁה, שַׁפִּיר קָאָמַרְתְּ"**, וּבֶאֱמֶת שְׁמוֹ שֶׁל הַתַּנָּא לֹא הָיָה מֹשֶׁה [בִּכְלָל, לֹא מוֹצְאִים בְּכָל הַשַּׁ"ס תַּנָּא אוֹ אָמוֹרָא בְּשֵׁם מֹשֶׁה, וְזֶה דָּבָר מְעַנְיֵן מְאֹד], וּמַדּוּעַ בֶּאֱמֶת כָּךְ קָרָא הַתַּנָּא לַחֲבֵרוֹ? מַסְבִּיר רַשִּׁ"י (שָׁם): **"רַבֵּנוּ בְּדוֹרוֹ כְּמֹשֶׁה בְּדוֹרוֹ"**.

כִּי הַצַּדִּיק בְּכָל דּוֹר הוּא כְּמוֹ מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, שֶׁהוּא הָיָה הָרַבִּי הָאֲמִתִּי שֶׁל כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְהָעֲבוֹדָה שֶׁל הָ'רַבִּי' הִיא **"כִּי תִשָּׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"** – לְהָרִים וּלְהַגְבִּיהַּ אֶת רֹאשׁוֹ שֶׁל בַּר יִשְׂרָאֵל.

הַצַּדִּיק הוּא "רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל", וְכִי זֶה אוֹמֵר שֶׁעַכְשָׁו כֻּלָּם יִהְיוּ מוּכְנָעִים וּכְפוּפִים אֵלַי"?... חַס וְשָׁלוֹם! הוּא ה"רֹאשׁ" שֶׁל "בְּנֵי יִשְׂרָאֵל", הַיְנוּ הוּא נִכְנָס בְּתוֹךְ הָרֹאשׁ שֶׁלְּךָ, הוּא מֵרִים אוֹתְךָ וּמְנַסֶּה לְהַכְנִיס בְּךָ חַיִּים טוֹבִים! הָרֹאשׁ שֶׁלְּךָ מַנָּח הֵיכָן שֶׁמַּנָּח, כָּל אֶחָד יוֹדֵעַ אֵיפֹה הָרֹאשׁ שֶׁלּוֹ מַנָּח... שָׁבוּר, רָצוּץ, עָצוּב, וְהִנֵּה הַצַּדִּיק רוֹצֶה לְהַכְנֵס אֶל הָרֹאשׁ, וְלָמָּה? כְּדֵי לְהָרִים וּלְזַכֵּךְ אֶת זֶה! לָתֵת לְךָ חַיִּים טוֹבִים! וְאַשְׁרֵי הַתּוֹפֵס עַצְמוֹ בְּיָדוֹ, וּמִתְקָרֵב אֶל זֶה הַצַּדִּיק.

וּכְמוֹ שֶׁעָשָׂה רַבִּי נָתָן בְּעֵת שֶׁהִתְקָרֵב לְרַבֵּנוּ, שֶׁאָמְנָם הוּא הָיָה 'כְּלִי מְפֹאָר'... בָּקִי בְּכָל הַשַּׁ"ס, לַמְדָן עָצוּם, צַדִּיק,

עוֹבֵד ה', הִסְתּוֹבֵב אֶצֶל הָרַבָּה צַדִּיקִים שֶׁבַּדּוֹר [הָרַב הַקָּדוֹשׁ מִבַּארְדִיטְשׁוֹב זי"ע מְאֹד קֵרֵב אוֹתוֹ, וּקְרָאוֹ בְּחִבָּה "מַיין נָתָעלְ'ע" ("נָתָן'לֶה שֶׁלִּי!"), וְאוֹמְרִים שֶׁהָרַבָּה תּוֹרוֹת בְּסֵפֶר 'קְדֻשַּׁת לֵוִי' – רַבִּי נָתָן כָּתַב אוֹתָן (וּבִפְרָט הַחֵלֶק הַנִּקְרָא 'קְדוּשׁוֹת, שֶׁהוּא עַל יָמִים טוֹבִים – חֲנֻכָּה וּפוּרִים)], וְהָיָה מָלֵא בְּהִשְׁתּוֹקְקוּת, אֵשׁ קוֹדֶשׁ!

לְקָחוֹ לֶחָתָן הַגָּאוֹן הַצַּדִּיק רַבִּי דָּוִד צְבִי, שֶׁהָיָה קָדוֹשׁ עֶלְיוֹן, עַד שֶׁהָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי בָּרוּךְ מִמֶּעזְ'בּוּז אָמַר עָלָיו: **"אֱלִיָּהוּ הַנָּבִיא עוֹקֵב אַחֲרָיו בְּכָל מָקוֹם שֶׁהוּא הוֹלֵךְ"**... וְהוּא לָקַח אֶת רַבִּי נָתָן לֶחָתָן בְּגִיל צָעִיר מְאֹד – בְּגִיל הַבַּר–מִצְוָה... [בִּימֵיהֶם הִתְחַתְּנוּ בְּגִיל מְאֹד מְאֹד צָעִיר], וְאָמַר עָלָיו שֶׁלָּקַח חָתָן "עִם צַוָּאר חָלָק"...

אֲבָל עַד שֶׁלֹּא הִגִּיעַ רַבִּי נָתָן לְרַבֵּנוּ, הוּא הִרְגִּישׁ תָּמִיד שֶׁחָסֵר לוֹ מַשֶּׁהוּ... וּכְשֶׁהִגִּיעַ לְרַבֵּנוּ, הוּא רָאָה כָּזֶה אוֹר, וְהֶחְלִיט **"פֹּה אֶשֶׁב כִּי אִוִּתִיהָ"** (תְּהִלִּים קלב, יד), זֶה הָ'רֹאשׁ' שֶׁלִּי! הוּא הִרְגִּישׁ שֶׁהוּא קִבֵּל חַיִּים חֲדָשִׁים!

רַבִּי נָתָן נוֹלַד בִּשְׁנַת תק"ם, וְהִתְקָרֵב לְרַבֵּנוּ בִּשְׁנַת תקס"ב, בְּגִיל עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם – תֵּשַׁע שָׁנִים אַחַר הַבַּר–מִצְוָה, וּכְבָר אָז הָיָה בָּקִי בְּכָל הַשַּׁ"ס, עַד שֶׁחָמְיוּ רָצָה לָתֵת לוֹ אֶת הָרַבָּנוּת בְּאַחַת מֵהָעֲיָרוֹת שֶׁבָּהֶן הָיָה רַב, אֲבָל הוּא הִתְקָרֵב לְרַבֵּנוּ, וְהוּא רָאָה אוֹר חָדָשׁ, וְאָמַר: **"כְּשֶׁהִתְקָרַבְתִּי לְרַבֵּנוּ זָרַקְתִּי אֶת הַשֶּׂכֶל שֶׁלִּי לְגַמְרֵי"**, אֵיזֶה שֵׂכֶל?!... הֲרֵי מְדַבְּרִים פֹּה מִשֵּׂכֶל קָדוֹשׁ, מָלֵא תּוֹרָה וְיִרְאַת שָׁמַיִם, אֲבָל רַבֵּנוּ הִכְנִים בּוֹ עִנְיָן אַחֵר לְגַמְרֵי...

רַבִּי נָתָן אָמַר שֶׁהוּא הָיָה 'בַּעַל מַחֲשָׁבָה', זֹאת אוֹמֶרֶת שֶׁהָיָה בּוֹ עִנְיָן שֶׁל מַחֲשָׁבָה, וּכְמוֹ שֶׁמּוֹצְאִים רַבּוֹת אֶצֶל בְּנֵי אָדָם – שֶׁיֵּשׁ הַרְבֵּה 'מַחֲשָׁבוֹת', אֲבָל אָדָם צָרִיךְ לְהַגִּיעַ לְדָבָר כָּזֶה שֶׁיִּהְיֶה אֶצְלוֹ בְּחִינַת 'אַחְדוּת' [כִּדְאִיתָא רַבּוֹת בִּסְפָרֵי חֲסִידוּת], מַה זֶּה 'אַחְדוּת'? בְּפַשְׁטוּת זֶה עִנְיָן אַחְדוּת עִם יִשְׂרָאֵל בְּיַחַד, אֲבָל זֶה גַּם אֶצֶל הָאָדָם בְּעַצְמוֹ, שֶׁהַכֹּל יִהְיֶה אֶצְלוֹ בְּאַחְדוּת אַחַת, דְּהַיְנוּ כָּל מַחְשְׁבוֹתָיו יִהְיוּ רַק לְדָבָר אֶחָד – **לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא!** זֶה נִקְרָא 'אַחְדוּת'!

וְזֶהוּ מַה דְּאִיתָא בִּדְבָרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרָכוֹת ו.): **אָמַר לָהֶם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל אַתֶּם עֲשִׂיתוּנִי חֲטִיבָה אַחַת בָּעוֹלָם וַאֲנִי אֶעֱשֶׂה אֶתְכֶם חֲטִיבָה אַחַת בָּעוֹלָם**; כִּי הַכֹּל הוּא 'חֲטִיבָה אַחַת' – דָּבָר אֶחָד!

כְּתִיב (קֹהֶלֶת ז, כט): **"עָשָׂה הָאֱלֹקִים אֶת הָאָדָם יָשָׁר וְהֵמָּה בִּקְשׁוּ חִשְׁבֹנוֹת**

רַבִּים" – הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בָּרָא אֶת הָאָדָם 'יָשָׁר' [כִּלְשׁוֹן הַמּוּבְאֵת בְּסִפְרֵי קַבָּלָה: "אָדָם יָשָׁר"], מָה הַכַּוָּנָה 'יָשָׁר'? שֶׁהַכֹּל הוּא יָשָׁר וּמְחֻבָּר אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, כָּל מַה שֶּׁאָדָם עוֹשֶׂה – הַכֹּל מְחֻבָּר אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא! בִּמְקוֹם מֵאוֹת וַאֲלָפִים מַחֲשָׁבוֹת שׁוֹנוֹת וּמְשֻׁנּוֹת עַל בָּכָה וְעַל בָּכָה – יֵשׁ מַחֲשָׁבָה אַחַת: **הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא!** וְאָז אָדָם זוֹכֶה לְכַוֵּן הֵיטֵב אֹרַח יְמֵי חַיָּיו.

אֲבָל אִם אָדָם אֵינֶנּוּ זוֹכֶה, אֲזַי הוּא עֲדַיִן בְּ"**חִשְׁבֹנוֹת רַבִּים**" – יֵשׁ לוֹ כָּל מִינֵי חֶשְׁבּוֹנוֹת וּ'פַּטֶנְטִים' וְתַרְגִּילִים אֵיךְ יַעֲשֶׂה דָּבָר פְּלוֹנִי וְאֵיךְ יַעֲשֶׂה דָּבָר אַלְמוֹנִי וְכוּ', אֲבָל הָאַחְדוּת הִיא: "**אֲנִי לֹא אֶעֱשֶׂה שׁוּם דָּבָר בִּלְי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא!**"... וְאָדָם צָרִיךְ סוֹף כָּל סוֹף לְהַגִּיעַ לְכָזֶה דָּבָר, שֶׁהַמּחַ שֶׁלּוֹ הוּא רַק שָׁם – **דָּבָר אֶחָד!**

זֶה נִקְרָא 'אַחְדוּת', שֶׁזֶּה סוֹד (זְכַרְיָה יד, ט) "**בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד**", שֶׁזֶּה יִהְיֶה כָּל הַחֵשֶׁק שֶׁל הָאָדָם, זֶה יִהְיֶה כָּל הָרָצוֹן שֶׁלּוֹ, 'שְׁמוֹ' בְּגִימַטְרִיָּא 'רָצוֹן', שֶׁזֶּה כָּל הַמּחַ שֶׁלּוֹ וְכָל הָרָצוֹן שֶׁלּוֹ: רַק דָּבָר אֶחָד!

אַךְ לֹא בְּקַל זוֹכִין לְהַגִּיעַ לְזֶה, כִּי אָדָם מָלֵא בְּכָל מִינֵי מַחֲשָׁבוֹת שׁוֹנוֹת וּמְשֻׁנּוֹת וְכוּ', וְרַבִּי נָתָן אָמַר שֶׁהוּא הָיָה "בַּעַל מַחֲשָׁבָה".

בְּהִלְכוֹת תְּשׁוּבָה (פֶּרֶק ד, הֲלָכָה ה), כְּשֶׁמּוֹנֶה הָרַמְבַּ"ם אֶת עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה הַדְּבָרִים הַמְּעַכְּבִים אֶת הַתְּשׁוּבָה, אֶחָד מֵהַדְּבָרִים הוּא "בַּעַל מַחֲשָׁבָה", שֶׁזֶּה אָדָם שֶׁהוּא תָּמִיד מָלֵא בְּמַחְשָׁבוֹת "כֵּן הִתְנַהַגְתִּי טוֹב, לֹא הִתְנַהַגְתִּי טוֹב, כֵּן אֲצְלִיחַ, לֹא אַצְלִיחַ, מַה יִּהְיֶה אִתִּי"... הוּא מָלֵא בִּסְפֵקוֹת, חוּמְרוֹת וּבִלְבּוּלִים, זֶה לֹא חָסֵר לָאָדָם... כָּל דָּבָר שֶׁעוֹשֶׂה הוּא מִתְבַּלְבֵּל "אוּלַי לֹא עָשִׂיתִי טוֹב, אוּלַי הָיִיתִי צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת כָּכָה וְכָכָה", וְזֶה מְבַלְבֵּל מְאֹד אֶת הָאָדָם וְלֹא נוֹתֵן לוֹ מְנוּחָה, וַהֲרֵי הַתַּכְלִית הִיא לְהַגִּיעַ "**אֶל הַמְּנוּחָה וְאֶל הַנַּחֲלָה**" – שֶׁאָדָם יִזְכֶּה לְהַגִּיעַ אֶל הָ'אַחְדוּת' הַנַּ"ל.

בְּלִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק ב', סִימָן י"ב, רַבֵּנוּ זַ"ל מְדַבֵּר מֵעִנְיַן עֲמָלֵק, וְאוֹמֵר שֶׁזֶּה כְּלָל הַסְּפֵקוֹת וְהַבִּלְבּוּלִים שֶׁעוֹבְרִים עַל הָאָדָם וְכוּ', וּמֵבִיא רַבֵּנוּ לָשׁוֹן מְאֹד מְאֹד נִפְלָאָה: "**וְעִקַּר הַיַּחֲדוּת הוּא רַק לֵילֵךְ בִּתְמִימוּת וּבְפְשִׁיטוּת, בְּלִי שׁוּם חָכְמוֹת, וּלְהִסְתַּכֵּל בְּכָל דָּבָר שֶׁעוֹשֶׂה, שֶׁיִּהְיֶה שָׁם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ**"; רַבֵּנוּ מֵבִיא זֹאת בְּעִנְיַן קַל וּפָשׁוּט, וּבֶאֱמֶת אֵיךְ זוֹכִים לְהַגִּיעַ לְכָזֶה דָּבָר – שֶׁאָדָם יֵדַע שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא נִמְצָא בְּאוֹתוֹ הַדָּבָר?

מוֹהָרַא"שׁ הַקָּדוֹשׁ הָיָה תָּמִיד מַסְבִּיר זֹאת בְּפַשְׁטוּת, שֶׁאָדָם צָרִיךְ לְהִתְבּוֹנֵן תָּמִיד: הַאִם מַה שֶׁאֲנִי עוֹשֶׂה עַכְשָׁו זֶה הָגוּן עַל פִּי הַתּוֹרָה אוֹ לֹא.

וּבִשְׁבִיל זֶה צְרִיכִין לִלְמֹד... כִּי "לֹא עַם הָאָרֶץ חָסִיד" (אָבוֹת ב, ה), אִם אָדָם לֹא לָמַד – אֵיךְ יֵדַע הַאִם מַה שֶׁעוֹשֶׂה זֶה דָּבָר נָכוֹן אוֹ לֹא?... קָמְתָּ בַּבֹּקֶר, נָטַלְתָּ יָדַיִם לְיַד הַמִּטָּה? הִתְנַהַגְתָּ בְּכָל מַעֲשֶׂיךָ עַל פִּי הַהֲלָכָה? בֵּרַכְתָּ אֶת הַבְּרָכוֹת? אָדָם שֶׁלֹּא לוֹמֵד – הוּא לֹא מַתְחִיל אֲפִלּוּ לָדַעַת מַה לַּעֲשׂוֹת...

וְלָכֵן רַבֵּנוּ זַ"ל כָּל כָּךְ הִדְגִּישׁ אֶת לִמּוּד הַהֲלָכָה, כִּי זֶה הַדָּבָר הַבְּסִיסִי שֶׁאָדָם צָרִיךְ לָדַעַת.

הִנֵּה בִּזְמַנֵּינוּ יֵשׁ אֶת כָּל סִפְרֵי הַקִּצּוּרִים שֶׁנִּתְחַבְּרוּ בְּמֶשֶׁךְ הַדּוֹרוֹת, וּבְוַדַּאי שֶׁהַבָּסִים צָרִיךְ לִהְיוֹת הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ שֶׁחִבְּרוּהוּ מָרָן וְהָרַמ"א, שֶׁזֶּה הֵן לִבְנֵי סְפָרַד וְהֵן לִבְנֵי אַשְׁכְּנַז, אַךְ הֵם חִבְּרוּ אֶת זֶה לִפְנֵי כְּאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה, וּבְמֶשֶׁךְ הַדּוֹרוֹת תָּמִיד מִתְחַדְּשִׁים כָּל מִינֵי דְּבָרִים הַצְּרִיכִים בֵּרוּר הֲלָכָה עֲלֵיהֶם, וְלָכֵן זָכִינוּ שֶׁהִתְחַבֵּר לִפְנֵי כְּמָאתַיִם וַחֲמִשִּׁים שָׁנָה סֵפֶר 'קִצּוּר שֻׁלְחָן עָרוּךְ', שֶׁחִבֵּר הַגָּאוֹן הַצַּדִּיק רַבִּי שְׁלֹמֹה גַּאנְצְפְּרִיד, וְכֵן בְּמֶשֶׁךְ הַדּוֹרוֹת הִתְחַבְּרוּ עוֹד וָעוֹד סְפָרִים, כְּגוֹן הַסֵּפֶר 'חַיֵּי אָדָם' וְכוּ', וְכֵן עַד לְדוֹרוֹתֵינוּ אֵלֶּה, וְזָכִינוּ בָּרוּךְ ה' לְאַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַסְּפָרַדִּים שֶׁבָּא הַמָּאוֹר הַקָּדוֹשׁ רַבִּי עוֹבַדְיָה יוֹסֵף זי"ע, שֶׁהוּא גָּאוֹן כָּזֶה שֶׁקִּבֵּץ הַהֲלָכוֹת בְּאֹפֶן נִפְלָא, לְפָנָיו הָיָה אֶת הַ'בֵּן אִישׁ חַי', וְהוּא הָלַךְ גַּם כֵּן בַּדֶּרֶךְ הַזֹּאת – לְחַבֵּר אֶת כָּל הַהֲלָכוֹת שֶׁיֵּשְׁנָן, וּלְהַגִּישׁ אֶת זֶה עַל 'מִגָּשׁ שֶׁל זָהָב'... כִּי אָדָם צָרִיךְ לָדַעַת הֲלָכָה, וְהַיּוֹם יֵשׁ סִפְרֵי קִצּוּרִים עַל כָּל סִפְרֵי הַהֲלָכוֹת, וְגַם לָאַשְׁכְּנַזִּים יֵשׁ הַיּוֹם סִפְרֵי הֲלָכָה רַבִּים כָּאֵלּוּ – הַ'מִּשְׁנָה בְּרוּרָה' וְכוּ', וְכָל מִינֵי סְפָרִים הַמַּסְבִּירִים לָנוּ אֶת כָּל הַהֲלָכוֹת שֶׁיֵּשְׁנָן.

הַכְּלָל, הַדָּבָר הָרִאשׁוֹן הוּא: **אָדָם צָרִיךְ לִלְמֹד!**

אוֹמֵר רַבֵּנוּ: כְּשֶׁאָדָם רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת מַשֶּׁהוּ, יִסְתַּכֵּל הַאִם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא נִמְצָא שָׁם, וְאִם נִמְצָא שָׁם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא – יַעֲשֶׂה זֹאת, וְאִם לָאו – לָאו. הָיָה מַסְבִּיר מוֹהָרַא"שׁ, שֶׁהַדָּבָר הָרִאשׁוֹן שֶׁצְּרִיכִין לְבַדֵּק: **הַאִם הַדָּבָר שֶׁאֲנִי הוֹלֵךְ לַעֲשׂוֹת עַכְשָׁו הוּא עַל פִּי הַהֲלָכָה אוֹ לֹא? מַה שֶּׁאַתָּה עוֹשֶׂה עַכְשָׁו, יֵשׁ עַל זֶה מָקוֹר בַּהֲלָכָה? אוּלַי אַתָּה עוֹשֶׂה נֶגֶד הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ? זֶה בְּוַדַּאי אָסוּר...**

וּמִיָּד כְּשֶׁאָדָם כְּבָר זוֹכֶה לִלְמֹד תּוֹרָה, וְלָדַעַת מַה לַּעֲשׂוֹת, עַתָּה עֲבוֹדָתוֹ הִיא לִהְיוֹת חָזָק: **אִם זוֹהִי הַהֲלָכָה, מָה אַתָּה מְבַלְבֵּל אֶת עַצְמְךָ?!** "אוּלַי לֹא יָצָאתִי, כֵּן יָצָאתִי, הָיִיתִי צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת כָּכָה וְלַעֲשׂוֹת כָּכָה", מָלֵא בַּסְּפֵקוֹת וּבִלְבּוּלִים, שֶׁזֶּה עָמָלֵק! עָמָלֵ"ק בְּגִימַטְרִיָּא סָפֵ"ק! **כָּל הַסְּפֵקוֹת שֶׁיֵּשׁ לָאָדָם, הֵן אִם זֶה מֵעַצְמוֹ וְהֵן אִם זֶה מֵאֲחֵרִים, שֶׁמְּבַלְבְּלִים אוֹתוֹ "אֵיפֹה אַתָּה?! מָה אַתָּה עוֹשֶׂה?! לְמִי אַתָּה מְקָרֵב?! מַה אַתָּה הוֹלֵךְ לְשָׁם?!"... מַכְנִיסִים בּוֹ כָּל מִינֵי סְפֵקוֹת, בְּשָׁעָה שֶׁהָיָה בָּרוּר לוֹ: חֲרֵי אֲנִי מְקַבֵּל שָׁם חִיּוּת, נוֹתְנִים לִי שָׁם אֶת הַכֹּל, אֲנִי מְקַבֵּל מַמָּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים! אֲבָל הִנֵּה הוּא בָּא וּבִלְבֵּל אוֹתִי... זֶה עָמָלֵק! זֶה הָמָן – עָמָלֵק, שֶׁהוּא בָּא** וּ"מֵטִיל סָפֵק בְּרָצוֹן" (), מְבַלְבֵּל לְךָ אֶת הַמֹּחַ, בְּחִינַת (דְּבָרִים כה, יח) "**אֲשֶׁר קָרְךָ בַּדֶּרֶךְ**", הוּא מְקָרֵר אוֹתְךָ, וְזֶהוּ...

הָרַמְבַּ"ם אוֹמֵר (בְּפֵרוּשׁ הַמִּשְׁנָיוֹת): **אֵין שִׂמְחָה כְּהַתָּרַת הַסְּפֵקוֹת**; וּפֹה אֲנַחְנוּ מַגִּיעִים אֶל עִנְיַן הַשִּׂמְחָה שֶׁל פּוּרִים, '**אֵין שִׂמְחָה כְּהַתָּרַת הַסְּפֵקוֹת**' – אֵין עוֹד שִׂמְחָה לָאָדָם יוֹתֵר מִזֶּה שֶׁאֵין לוֹ סְפֵקוֹת! בָּרוּר לוֹ מָה עָלָיו לַעֲשׂוֹת בְּדִיּוּק! וְכִי מֵעַצְמוֹ לוֹמֵד זֹאת?... הוּא הֶחְכָּם הַכִּי גָּדוֹל?... יָכוֹל לִהְיוֹת אָמְנָם שֶׁהוּא לֹא כָּל כָּךְ חָכָם, אֲבָל אִם יֵשׁ לוֹ רַבִּי, יֵשׁ לוֹ מְלַמֵּד, יֵשׁ לוֹ צַדִּיק שֶׁלִּמֵּד אוֹתוֹ, בְּוַדַּאי יֵשׁ לוֹ עַל מִי לִסְמֹךְ... כִּי מִצַּד שִׂכְלוֹ – מַה יוֹדֵעַ הָאָדָם?! מַה שֶּׁאֵין כֵּן כְּשֶׁמְּקַבֵּל הַדְּרָכָה, הוּא מַקְשִׁיב לְהַדְּרָכוֹת הַצַּדִּיק, אֲזַי אֵין לוֹ סְפֵקוֹת...

וְאִם אֵיזֶה אֶחָד בָּא וּמְבַלְבֵּל "אֲבָל זֶה לֹא צַדִּיק" וְכוּ', **תֵּדַע שֶׁחִנָּה עָמָלֵק הִגִּיעַ!** זֶה מַמָּשׁ כְּמוֹ שֶׁהָמָן הָרָשָׁע הִגִּיעַ, וְכֻלָּם "כֹּרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים לְהָמָן", לָמָּה? "כִּי כֵן צִוָּה לוֹ הַמֶּלֶךְ" – יֵשׁ לוֹ הַסְמָכָה מֵהַמֶּלֶךְ שֶׁכֻּלָּם צְרִיכִים לְהִשְׁתַּחֲווֹת לוֹ.

מִי 'הָמָן' הַזֶּה? זוֹ קְלִפָּה כָּל כָּךְ מִתְעָבֶת, שֶׁלִּפְנֵי כֵן הָיָה בִּכְלָל בַּלָּן וְסַפָּר... וּמָרְדְּכַי הַצַּדִּיק הִזְכִּיר אוֹתוֹ עַל כָּךְ בְּשָׁעָה שֶׁהָיָה צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת דְּבַר הַמֶּלֶךְ, וְאָמַר לוֹ "אֲנִי כָּל כָּךְ חָלוּשׁ, לֹא אָכַלְתִּי וְלֹא שָׁתִיתִי כְּבָר כַּמָּה יָמִים, לֹא רָחַצְתִּי עַצְמִי" וְכוּ', וְהָמָן מֻכְרָח לַעֲשׂוֹת אֶת הַכֹּל, כִּי הוּא יוֹדֵעַ שֶׁאִם לֹא יָבִיא אֶת מָרְדְּכַי בָּרָאוּי – רַע וָמַר יִהְיֶה לוֹ... וּמָרְדְּכַי הַצַּדִּיק אוֹמֵר לוֹ: "כֵּן, הָמָן, אֲנִי זוֹכֵר שֶׁהָיִיתָ סַפָּר... הָיִיתָ בַּלָּן"...

כִּי כֵּן דַּרְכָּם שֶׁל הָרְשָׁעִים, שֶׁפִּתְאֹם מַלְבִּישִׁים עַצְמָם בְּכָל מִינֵי לְבוּשִׁים, וְעוֹד אוֹמֵר "הַמֶּלֶךְ אָמַר לִי כָּךְ", כִּי חֲרֵי "גִּדְּלוֹ הַמֶּלֶךְ" (אֶסְתֵּר ה, יא), הוּא מֻסְמָךְ מֵהַצַּדִּיק... וְרוֹצֶה שֶׁכֻּלָּם יִשְׁתַּחֲווּ

לוֹ... **אֲבָל מָה הָאָדָם הַזֶּה עוֹשֶׂה לְךָ? הוּא, ה' יִשְׁמֹר, מוֹלִיךְ אוֹתְךָ שׁוֹלָלוֹ! הוּא רַק רוֹצֶה שֶׁכֻּלָּם יִכְרְעוּ וְיִשְׁתַּחֲווּ לוֹ!...**

אֲבָל: "**וּמָרְדָּכַי לֹא יִכְרַע וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה**" – לֹא מִתְפַּעֵל מִמֶּנּוּ כְּלָל, כִּי הוּא מַכִּיר וְיוֹדֵעַ מִי הוּא... אֲפִלּוּ שֶׁהוּא פִּתְאוֹם קָם וּמִתְנַשֵּׂא עַל כֻּלָּם, אֲבָל הוּא לֹא מֵבִין שֶׁהַצַּדִּיקִים כְּבָר הֵכִינוּ עַצְמָם לָזֶה...

וּכְמוֹ שֶׁמּוֹצְאִים אֵצֶל מוֹהֲרָא"שׁ הַקָּדוֹשׁ, שֶׁהָיוּ אֲנָשִׁים שֶׁהִלְבִּישׁוּ עַצְמָם בִּלְבוּשׁ חָזָק וְיָפֶה... הֲרֵי זוֹכְרִים אַתֶּם אֵיךְ שֶׁהָיָה לְמוֹהֲרָא"שׁ כָּל מִינֵי עֲסָקִים עִם כָּאֵלּוּ אֲנָשִׁים, וּכְשֶׁהֵם הִשְׁתּוֹלְלוּ הַרְבֵּה, הָיָה אוֹמֵר מוֹהֲרָא"שׁ הַקָּדוֹשׁ: "אֲנִי אַתְחִיל לְהָרִים אֶת הַשָּׁטִיחַ, וְאַתְחִיל לְגַלּוֹת קְצָת מֵאֵיפֹה כָּל אֵלּוּ מַגִּיעִים... אֵיזֶה בַּלָּן וְאֵיזֶה סַפָּר הוּא הָיָה מִקֹּדֶם"... הֵם חָשְׁבוּ בַּהַתְחָלָה שֶׁזֶּה רַק 'מִשְׁחָק' בְּעָלְמָא, אֲבָל פִּתְאוֹם קִבְּלוּ אֵיזֶה מִכְתָּב וְכוּ', וְהֵבִינוּ שֶׁלֹּא כְּדַאי...

זֶה עִנְיַן הַפְּקֻדּוֹת שֶׁמַּגִּיעוֹת מֵעֲמָלֵק, שֶׁמְּמַנֶּה לְבַלְבֵּל אֶת הָאָדָם, וּצְרִיכִין לְהִשָּׁמֵר מִמֶּנּוּ מְאֹד! "אַתָּה רוֹצֶה לְמִכֹּר לִי מַשֶּׁהוּ בְּלִי סְפֵקוֹת וּבְלִי בִּלְבּוּלִים כְּלָל וּכְלָל? לְמוּד הַתּוֹרָה, תְּפִלָּה, עֲבוֹדַת ה', בְּלִי שׁוּם תּוֹסָפוֹת, אַדְרַבָּה"... מַה שֶּׁאֵין כֵּן כְּשֶׁאוֹמֵר רַק מָה 'לֹא', תַּגִּיד לִי גַּם מָה 'כֵּן'... אֲבָל הוּא מְבַלְבֵּל לָאָדָם אֶת הַמּוֹחַ...

זֶה עִנְיָן שֶׁל "בַּעַל מַחֲשָׁבָה", שֶׁקָּשֶׁה מְאֹד לַעֲבֹד עַל זֶה, וְכָךְ כּוֹתֵב רַבִּי נָתָן בְּפֵרוּשׁ, שֶׁכָּךְ הוּא הָיָה, אֲבָל מֵאָז שֶׁהִגִּיעַ לְרַבֵּנוּ, הֶבִיאוֹ רַבֵּנוּ לְמַחְשָׁבָה אַחַת – 'אַחְדוּת', "אֵין לִי שׁוּם דָּבָר! רַבֵּנוּ אָמַר דִּבּוּר – קִבַּלְתִּי חֲתִיכַת שֵׂכֶל, וְעוֹד חֲתִיכַת שֵׂכֶל"...

וּבְגִלַּל שֶׁהָיָה רַבִּי נָתָן כָּזֶה כְּלִי קָדוֹשׁ וּמֻכְשָׁר, הוּא הָיָה יָכוֹל בֶּאֱמֶת לְהָכֶנֶם בָּזֶה, לֹא הָיָה קַל לוֹ, הָיְתָה הַרְבֵּה הִתְנַגְּדוּת, בִּתְחִלָּה אִשְׁתּוֹ וְחָמִיו מָנְעוּ בַּעֲדוֹ, לֹא הָיָה לוֹ קַל, הוּא רָצָה לְנַסֵּעַ לְרַבֵּנוּ וְלֹא הָיָה לוֹ כֶּסֶף...

בְּאוֹתוֹ זְמַן הָיָה לְנָשִׁים חֲשׁוּבוֹת כִּפּוּי רֹאשׁ עִם יַהֲלוֹמִים וְכוּ', וּמַשֶּׁהוּ אָמַר לְרַבִּי נָתָן שֶׁיִּמְכֹּר אֶת זֶה וְיִהְיֶה לוֹ כֶּסֶף עַל הַנְּסִיעָה, אֲבָל רַבִּי נַפְתָּלִי יָעַץ לוֹ שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה כֵּן, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִהְיֶה חֹסֶר שָׁלוֹם וְכוּ', וְרַבִּי נָתָן צִיֵּת, כִּי הוּא הֵבִין שֶׁבִּשְׁלוֹם–בַּיִת צְרִיכִים לָדַעַת מַה כֵּן וּמַה לֹא...

אָדָם רוֹצֶה לְהִתְקָרֵב, וּלְפִעָמִים בַּבַּיִת יֵשׁ הִתְנַגְּדוּת, צָרִיךְ לְהִתְנַהֵג עִם חָכְמָה, וְלֹא לֵילֵךְ בְּכֹחַ וְכוּ', וְהָיוּ כַּמָּה סִפּוּרִים כָּאֵלּוּ אֵצֶל מוֹהֲרָא"שׁ, שֶׁהָיוּ אֲנָשִׁים שֶׁהָלְכוּ עִם רַעַשׁ וְכוּ' וְזֶה גָּרַם

פֵּרוּד... **הוּא נִשְׁאַר אֵצֶל רַבֵּנוּ, אֲבָל לֹא בַּדֶּרֶךְ שֶׁמּוֹחָרָא"שׁ לְמֵד אוֹתָנוּ!**

זֶה עִנְיָן שֶׁל אֱמוּנַת חֲכָמִים, שֶׁאָדָם מֻכְרָח אוֹתוֹ בַּחַיִּים שָׁלוֹ, וְהַמִּבְחָן הוּא **"כִּי תִשָּׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"**, שֶׁזֶּה קָשׁוּר אֶל הַפְּסוּקִים הַבָּאִים מִיָּד אַחַר כָּךְ: הִתְחִיל עִם מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל, שֶׁזֶּה **"כִּי תִשָּׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"**, שֶׁהַצַּדִּיק מְלַמֵּד אוֹתָנוּ אֵיךְ לְהָרִים כָּל יְהוּדִי, שֶׁאֶחָד לֹא יִשְׁתַּלֵּט עַל הַשֵּׁנִי, שֶׁזֶּהוּ: **"הָעָשִׁיר לֹא יַרְבֶּה וְהַדַּל לֹא יַמְעִיט מִמַּחֲצִית הַשֶּׁקֶל"** – כֻּלָּם שָׁוִים!

אֵצֶל צַדִּיקִים כֻּלָּם שָׁוִים! הַצַּדִּיק מְקָרֵב "מִנַּעַר וְעַד זָקֵן", וּכְמוֹ שֶׁמָּצִינוּ בִּגְזֵרַת הָמָן שֶׁזֶּה הָיָה לְכֻלָּם, וְאֵצֶל מָרְדְּכַי הַצַּדִּיק הָיָה "זֶה לְעֻמַּת זֶה" – מְקָרְבִים אֶת כֻּלָּם, אֲפִלּוּ יְלָדִים קְטַנִּים, לֹא מְשַׁנֶּה מִי – בַּחוּרִים, אַבְרֵכִים, מְבֻגָּרִים, זְקֵנִים, כִּי **לְהַצַּדִּיקִים יֵשׁ חִנּוּךְ קָדוֹשׁ וְטָהוֹר לְכֻלָּם! יֶלֶד צָרִיךְ חִנּוּךְ, וְגַם מְבֻגָּר צָרִיךְ חִנּוּךְ, וְכִי זָקֵן לֹא צָרִיךְ חִנּוּךְ?!... לְפָעָמִים הוּא צָרִיךְ יוֹתֵר חִנּוּךְ...** כִּי כְּבָר הוּא זָקֵן, וְהוּא רָגִיל לְדָרָכִים לֹא כָּל כָּךְ טוֹבִים, אָז הוּא צָרִיךְ לְהַתְחִיל חִנּוּךְ חָדָשׁ...

אֵצֶל צַדִּיקִים **"הָעָשִׁיר לֹא יַרְבֶּה וְהַדַּל לֹא יַמְעִיט מִמַּחֲצִית הַשֶּׁקֶל"** – כֻּלָּם! אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לִבְנוֹת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וּצְרִיכִים אֶת הַמַּחֲצִית הַשֶּׁקֶל שֶׁל כָּל אֶחָד, כָּל אֶחָד יִצְטָרֵף!

אִם אֲנַחְנוּ מְדַבְּרִים מִצְּדָקָה, הֲרֵי שֶׁאָנוּ עוֹמְדִים כְּבָר שְׁלֹשִׁים יוֹם לִפְנֵי חַג הַפֶּסַח, הָבָה וְנַזְכִּיר אֶת עַצְמֵנוּ לַמִּצְוָה הַגְּדֹלָה שֶׁל 'קְמְחָא דְּפִסְחָא', לְהִצְטָרֵף בְּחֶפֶץ לֵב וּבְשִׂמְחָה, כְּחֵלֶק מֵהַהֲכָנָה לְפֶסַח מַמָּשׁ!

בַּפִּימָן הָרִאשׁוֹן שֶׁל הֲלָכוֹת פֶּסַח, כְּבָר מַזְכִּיר הָרַמְ"א, שֶׁמִּנְהַג יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים לִתֵּן מְעוֹת חִטִּים ['מְעוֹת חִטִּים' זֶה הַלָּשׁוֹן שָׁם, וּלְעִנְיֵנֵינוּ הוּא 'קְמְחָא דְּפִסְחָא'], וּצְרִיכִים שֶׁכָּל אֶחָד יִצְטָרֵף, וַאֲפִלּוּ שֶׁאַתָּה צָרִיךְ לְקַבֵּל... **מוֹחָרָא"שׁ לְמֵד אוֹתָנוּ: "אַתָּה תִּתֵּן וְאַתָּה תְּקַבֵּל, זֶה לֹא סוֹתֵר! הַמִּלָּה 'וְנָתְנוּ' נִקְרֵאת הָלוֹךְ וַחֲזוֹר, אַתָּה תִּתֵּן – תִּצְטָרֵף, תִּתְחַבֵּר, תִּתֵּן קְמְחָא דְּפִסְחָא בְּיַד רְחָבָה, וְגַם תְּקַבֵּל, זֶה לֹא סוֹתֵר!** וְכָךְ מְקַבְּלִים שֶׁפַע כְּפוּלָה...

וְלָכֵן זוֹ מִצְוָה הַבָּאָה מִיָּד אַחַר פּוּרִים, שֶׁזֶּה מַה שֶּׁאוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי מוֹהַרַ"ן, חֵלֶק ב, סִימָן עד): **מִפּוּרִים נַעֲשֶׂה פָּרָה, וּמִפָּרָה מִטַּהֲרִים וּמְטַהֲרִים לַטָּהֳרָה לַעֲשׂוֹת אֶת קָרְבַּן פֶּסַח**; כִּי בְּלִי טָהֳרָה אָסוּר לְהַגִּיעַ לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ וְלַעֲשׂוֹת אֶת קָרְבַּן פֶּסַח, אֲבָל מִפּוּרִים זוֹכִים לְהַגִּיעַ לְפָרָה אֲדֻמָּה, וּמִפָּרָה

אֲדָמָה מְטַהֲרִים וּמְקַבְּלִים טָהֳרָה לַעֲשׂוֹת אֶת קָרְבַּן פֶּסַח.

וְזֶה עִנְיַן זְמַנִּים אֵלּוּ, עַתָּה זָכִינוּ לִימֵי פּוּרִים הַקְּדוֹשִׁים, וַהֲשִׁבְתָּ הַקְּרוֹבָה הִיא פָּרָשַׁת פָּרָה, וְאַחַר כָּךְ פָּרָשַׁת הַחֹדֶשׁ, וּשְׁבוּעַיִם אַחַר כָּךְ זֶה "שַׁבָּת הַגָּדוֹל"...

וְהַכֹּל בָּנוּי וּמְיֻסָּד עַל עִנְיַן הַצַּדִּיק – **"כִּי תִשָּׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"** – הוּא מֵרִים אֶת הַמּוֹחַ שֶׁל כָּל אֶחָד, מְגַלֶּה לוֹ: **אַל תִּהְיֶה בְּקַטְנוּת הַמּוֹחִין! תִּתְחַבֵּר לְעוֹד יְהוּדִי!**

יֵשׁ בְּנֵי אָדָם שֶׁהֵם סוֹגְרִים אֶת עַצְמָם בְּתוֹךְ עַצְמָם, הֵם כָּל כָּךְ סְגוּרִים, וְהֵם לֹא מְבִינִים מָה חָסֵר לָהֶם... הוּא טוֹעֵן: חֲרֵי אֲנִי צָרִיךְ לְרַחֵם עַל עַצְמִי, וּמַה לִּי עִם אֲחֵרִים? נָכוֹן, אֲבָל הָרַחְמָנוּת שֶׁלְּךָ הִיא אִם תִּתְחַבֵּר עִם עוֹד אֲחֵרִים, עִם עוֹבְדֵי ה'!

לֹא אוֹמְרִים לְךָ שֶׁתִּתְחַבֵּר עִם אֲנָשִׁי בְּלִיַּעַל, ה' יִשְׁמֹר, זוֹ הַצָּרָה הַכִּי גְּדוֹלָה... אֶלָּא תְּחַפֵּשׂ לְהִתְחַבֵּר עִם אֲנָשִׁים תְּמִימִים! תָּבוֹא בְּיַחַד וְתִתְחַבֵּר! תְּקַבֵּל חִזּוּק! זֹאת לֹא בּוּשָׁה!

בּוּשָׁה זֶה אָדָם שֶׁאוֹמֵר "אֲנִי יוֹדֵעַ כְּבָר, אֲנִי אֶעֱשֶׂה עִם עַצְמִי מַה שֶּׁאֲנִי יָכוֹל"... וּבָזֶה אָנוּ חוֹזְרִים תָּמִיד עַל אִמְרַת צַדִּיקִים עַל הַפָּסוּק (תְּהִלִּים צה, י): "**וְהֵם לֹא יָדְעוּ דְרָכָי**", "**וְהֵם**" – אִם אַתָּה תִּשְׁאַר בְּ'הַיִּים' ['בַּבַּיִת' – בְּלָשׁוֹן אִידִישׁ], אָזַי "**לֹא יָדְעוּ דְרָכָי**" – לֹא תֵּדַע מְאוּמָה, מֵאֵיפֹה תִּלְמַד?!...

גַּם אִם אַתָּה גָּאוֹן עָצוּם, וְלָמַדְתָּ כָּל הַחַיִּים, גַּם אָז צְרִיכִים תָּמִיד רַבִּי, מְלַמֵּד וּמְחַנֵּךְ, כַּל וָחֹמֶר אָדָם שֶׁבְּקִשֵּׁי הִתְחִיל לִלְמֹד מַשֶּׁהוּ, עִקַּר עֲצָתוֹ שֶׁיִּתְחִיל לְהִתְחַבֵּר, לְאֵיפֹה מִתְחַבְּרִים? "כִּי תִשָּׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" – הוּא הַמְּחַבֵּר אֶת כֻּלָּם בְּיַחַד, לֹא אֶת הֶעָשִׁיר יוֹתֵר מִן הֶעָנִי, אֶלָּא אֶת כֻּלָּם בְּשָׁוֶה!

'עָשִׁיר' רוֹמֵז עַל אָדָם שֶׁהוּא עָשִׁיר בְּדַעְתּוֹ – יוֹתֵר מֻכְשָׁר, 'עָנִי' יָכוֹל לִהְיוֹת עָנִי בְּדַעַת, מִי צָרִיךְ אוֹתוֹ... **לֹא! צְרִיכִים לְחַבֵּר אֶת כֻּלָּם בְּיַחַד! כֻּלָּם בְּיַחַד נוֹתְנִים מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל! צְרִיכִים אֶת כֻּלָּם!**

שֶׁזֶּה עִנְיַן פָּרָשַׁת הַכִּיּוֹר שֶׁבָּאָה מִיָּד אַחַר פָּרָשַׁת מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל, כִּי לִפְנֵי שֶׁנִּכְנְסוּ לַעֲבוֹדָה הָיוּ צְרִיכִים הַכֹּהֲנִים לִרְחֹץ יָדַיִם וְרַגְלַיִם, שֶׁזֶּה גַּם כֵּן לְמוּד עָצוּם, מוֹהַרְא"שׁ הָיָה מְפָרֵשׁ בָּזֶה שֶׁזֶּה סוֹבֵב וְהוֹלֵךְ עַל צַדִּיקִים הָעוֹסְקִים בְּקֶרוֹב נְפָשׁוֹת, רוֹצִים בֶּאֱמֶת לְהַחֲזִיר אֶת כֻּלָּם בִּתְשׁוּבָה, וּכְמוֹ הַכֹּהֲנִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁהָיוּ עוֹשִׂים אֶת הָעֲבוֹדָה בִּשְׁבִיל כָּל עַם יִשְׂרָאֵל:

'**לְרַחֵץ אֶת הַיָּדַיִם**' – בְּלִי נְגִיעָה שֶׁל כֶּסֶף וּכְבוֹד, מוֹהַרְא"שׁ הָיָה תָּמִיד אוֹמֵר, שֶׁאָדָם שֶׁרוֹצֶה לַעֲסֹק בִּשְׁלוֹם בַּיִת – שֶׁזֶּה מֵהָעֲבוֹדוֹת הַכִּי קְדוֹשׁוֹת, וְכִדְאִיתָא בַּמִּשְׁנָה שֶׁאוֹמְרִים בְּכָל יוֹם אַחַר בִּרְכוֹת הַתּוֹרָה: "וַהֲבָאַת שָׁלוֹם בֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ וּבֵין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ", שֶׁזֶּה מֵהַדְּבָרִים שֶׁאָדָם "אוֹכֵל פֵּרוֹתֵיהֶם בָּעוֹלָם הַזֶּה וְהַקֶּרֶן קַיֶּמֶת לָעוֹלָם הַבָּא", אֲבָל לֹא שֶׁאָדָם עוֹשֶׂה אֶת זֶה לְבִיזָּעם... לְהַרְוִיחַ כֶּסֶף... יֵשׁ שֶׁלָּט עַל הַדֶּלֶת: "שְׁעוֹת פְּתִיחָה", "מְחִיר לְתַשְׁלוּם" וְכוּ', וְיֵשׁ מַזְכִּיר שֶׁגּוֹבֶה כֶּסֶף וְכוּ', כִּי כְּשֶׁזֶּה בִּשְׁבִיל בִּיזָּעם, הִנֵּה אַתָּה מַגִּיעַ, וְכִי הַכֹּל יִסְתַּדֵּר תּוֹךְ פַּעַם אַחַת?... הוּא קוֹבֵעַ לְךָ עוֹד תּוֹר – שֵׁנִי, שְׁלִישִׁי, רְבִיעִי, וְכָךְ הִרְוִיחַ מַשָּׁהוּ לְכָל הַפָּחוֹת...

מוֹהַרְא"שׁ לִמֵּד אוֹתָנוּ דֶּרֶךְ כָּזֹאת וְהֶרְאָה לָנוּ אֵיךְ שֶׁכָּל הַחַיִּים שֶׁלּוֹ הָיָה בָּזֶה, שֶׁלֹּא הָיָה שׁוּם גְּבוּל עַל זֶה, הָיָה לְמוֹהַרְא"שׁ כְּלָל: "**מִמֶּנִּי לֹא יוֹצְאִים לְלֹא שָׁלוֹם בַּיִת! בְּכָל מְחִיר!**" לֹא מְחִיר שֶׁל כֶּסֶף, אֲבָל כָּל מְחִיר אַחֵר...

זֶה עִנְיָן שֶׁל 'רְחִיצַת יָדַיִם' – שֶׁצְּרִיכִים לְרַחֵץ אֶת הַיָּדַיִם, שֶׁאָדָם לֹא יִנָּפֶה לְהַרְוִיחַ מִזֶּה.

בְּנוֹסָף, הָיְתָה גַּם מִצְוָה שֶׁל רְחִיצַת רַגְלַיִם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב "וְרָחֲצוּ יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם", מַה הָעִנְיָן בָּזֶה?

זֶה עִנְיַן הַטִּרְחָה, שֶׁלִּפְעָמִים צְרִיכִין הַרְבֵּה כֹּחוֹת לָלֶכֶת וּלְפַיֵּם וְכוּ' לְחַבֵּר וְכוּ', זֶה לֹא קַל, וּבָזֶה עָסְקוּ הַכֹּהֲנִים.

וְאִם הָיְתָה אֵיזוֹ שְׁאֵלָה בְּעִנְיְנֵי פָּרָשַׁת סוֹטָה, וּבָאוּ אֶל הַכֹּהֵן כְּדֵי שֶׁיַּעֲשֶׂה שָׁלוֹם, לָקְחוּ אֶת הַמַּיִם מִן הַכִּיּוֹר בְּעַצְמוֹ; הֵיכָן שֶׁהָיוּ רוֹחֲצִים אֶת הַיָּדַיִם וְהָרַגְלַיִם – מִשָּׁם לָקְחוּ אֶת הַמַּיִם, כְּדֵי לְבָרֵר אֶת הָאֱמֶת, לְהוֹצִיא אֶת הָאֱמֶת לַאֲמִתָּהּ, לְהַרְאוֹת אֵיךְ שֶׁאֵין שׁוּם דָּבָר, וְסָתָם הָיָה חָשָׁד...

שֶׁזֶּה עִנְיָן שֶׁיֵּשׁ לִפְעָמִים בַּבַּיִת קִנְאָה – הֵן מִצַּד הַבַּעַל וְהֵן מִצַּד הָאִשָּׁה, אֶחָד מְקַנֵּא בַּשֵּׁנִי, וְזֶה גּוֹרֵם כָּל מִינֵי בִּלְבּוּלִים שֶׁגַּם בֵּן בָּאִים מֵעֲמָלֵק, **וְאָדָם צָרִיךְ לְחַפֵּשׂ תָּמִיד אֶת הַשָּׁלוֹם בַּבַּיִת, שֶׁיִּהְיֶה אַחְדוּת אַחַת!**

אָכֵן, אִשָּׁה וְגֶבֶר אֵלּוּ שְׁנֵי טְבָעִים אֲחֵרִים, אֲבָל אוֹמֵר רַבֵּנוּ (לִקּוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק א, סִימָן פ), שֶׁהַשָּׁלוֹם הָאֲמִתִּי הוּא הִתְחַבְּרוּת בֵּין שְׁתֵּי הַפָּכִים, וְלֹא שֶׁאָדָם טוֹעֵן "אִשְׁתִּי הִיא כָּכָה וְכָכָה, וַאֲנַחְנוּ לֹא בְּאוֹתוֹ כִּוּוּן"... **זְכִיתֶם לְהִתְחַתֵּן בָּרוּךְ ה'? בִּכְּרָט אִם כְּבָר יֵשׁ יְלָדִים – תּוֹדָה לָאֵל – צְרִיכִים**

לִמְצֹא אֶת הָאַחְדוּת הַזֹּאת! לָדַעַת שֶׁזֶּה מִן הַשָּׁמַיִם!

שְׁדוּכִים זֶה לֹא מִן הָאָדָם בְּעַצְמוֹ! הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מְחַבֵּר וּמְזַוֵּג אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ!

הַגְּמָרָא אוֹמֶרֶת (מוֹעֵד קָטָן יח:) **"מִן הַתּוֹרָה וּמִן הַנְּבִיאִים וּמִן הַכְּתוּבִים מֵה' אִשָּׁה לְאִישׁ, מִן הַתּוֹרָה דִּכְתִיב** (בְּרֵאשִׁית כד, נ) **וַיַּעַן לָבָן וּבְתוּאֵל וַיֹּאמְרוּ מֵה' יָצָא הַדָּבָר, מִן הַנְּבִיאִים דִּכְתִיב** (שׁוֹפְטִים יד, ד) **וְאָבִיו וְאִמּוֹ לֹא יָדְעוּ כִּי מֵה' הִיא, מִן הַכְּתוּבִים דִּכְתִיב** (מִשְׁלֵי יט, יד) **בַּיִת וָהוֹן נַחֲלַת אָבוֹת וּמֵה' אִשָּׁה מַשְׂכֶּלֶת"**; הִתְחַתַּנְתָּ? זֶה שֶׁלְּךָ! וְאִם נִכְנָסִים בְּךָ כָּל מִינֵי בִּלְבּוּלִים "אֲבָל זֶה לֹא שֶׁלִּי" וְכוּ', **זֶה עֲמָלֵק! בִּלְבּוּלִים זֶה עֲמָלֵק!**

וְאַתָּה צָרִיךְ לָבוֹא אֶל הַצַּדִּיק כְּדֵי שֶׁיְּגָרֵשׁ וְיוֹצִיא לְךָ מֵהַמֹּחַ שֶׁלְּךָ אֶת כָּל הַבִּלְבּוּלִים הָאֵלֶּה, וְיִתֵּן לְךָ אֶת הַיְשׁוּב הַדַּעַת שֶׁבְּמָקוֹם לַחֲשֹׁב חַס וְשָׁלוֹם לְהִפָּרֵד, לַחֲשֹׁב אֵיךְ לְהִתְאַחֵד! זוֹ הָעֲבוֹדָה שֶׁל הַצַּדִּיקִים.

וְלָכֵן אִם הָיְתָה אֵיזוֹ בְּעָיָה בֵּין בְּנֵי הַזּוּג – בָּאִים אֶל הַכֹּהֵן, וְהַכֹּהֵן מוֹצִיא אֶת הַמַּיִם מֵהַכִּיּוֹר דַּיְקָא, כִּי אֵלּוּ הֵם הַמַּיִם שֶׁבָּהֶם רוֹחֵץ תָּמִיד יָדָיו וְרַגְלָיו לִפְנֵי שֶׁנִּכְנָס אֶל הָעֲבוֹדָה, וּכְשֶׁהָאִשָּׁה תִּשְׁתֶּה אֶת זֶה – זֶה כְּבָר יָבִיא לָהּ מֹחַ אַחֵר לְגַמְרֵי... וְאִם טְהוֹרָה הִיא – הִיא מְקַבֶּלֶת אֶת כָּל הַבְּרָכוֹת [יְלָדִים וְכוּ'].

זֶה עִנְיַן פָּרָשַׁת הַכִּיּוֹר הַמְּחֻבֶּרֶת מִיָּד אַחַר פָּרָשַׁת מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל, שֶׁמְּרַמֵּז עַל שְׁלוֹם בַּיִת.

בְּתִקּוּנֵי זֹהַר מוּבָא (דַּף יג:): **כִּיּוֹר וְכַנּוֹ אִינּוּן תְּרֵין כַּלְיָין** – שְׁתֵּי כְּלָיוֹת; מָה הָעִנְיָן בָּזֶה? אִיתָא בַּגְּמָרָא (בְּרָכוֹת סא.): **הַכְּלָיוֹת יוֹעֲצוֹת** – הָעֵצוֹת בָּאוֹת מִן הַכְּלָיוֹת.

כְּתִיב אֵצֶל אַבְרָהָם אָבִינוּ, שֶׁכְּשֶׁהוּא זָכָה לְהַכִּיר אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא – אִם בְּגִיל שָׁלֹשׁ שָׁנִים, אוֹ בְּגִיל אַרְבָּעִים שָׁנָה (ב' דֵּעוֹת בַּגְּמָרָא), אֵיךְ הוּא זָכָה לִלְמֹד אֶת כָּל הַתּוֹרָה? עַל יְדֵי שְׁתֵּי כְּלָיוֹתָיו, כִּלְשׁוֹן חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה סא, א): **אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן: אָב לֹא לִמְּדוֹ, וְרַב לֹא הָיָה לוֹ, וּמֵהֵיכָן לָמַד אֶת הַתּוֹרָה? אֶלָּא זִמֵּן לוֹ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שְׁתֵּי כְלָיוֹתָיו כְּמִין שְׁנֵי רַבָּנִים, וְהָיוּ נוֹבְעוֹת וּמְלַמְּדוֹת אוֹתוֹ תּוֹרָה וְחָכְמָה**; כִּי יֵשׁ לָאָדָם שְׁתֵּי כְּלָיוֹת – אַחַת בְּיָמִין וְאַחַת בִּשְׂמֹאל, וְהֵן אֵלּוּ שֶׁלִּמְּדוּהוּ תּוֹרָה.

וּמָה הָרֶמֶז בְּעִנְיַן 'יָמִין' וּ'שְׂמֹאל'? כִּי בְּקַבָּלַת עֵצוֹת וְהַדְרָכָה, צְרִיכִין הֵן לְיָמִין וְהֵן לִשְׂמֹאל, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב עַל אֱמוּנַת

חֲכָמִים (דְּבָרִים יז, יא) **"לֹא תָסוּר מִן הַדָּבָר אֲשֶׁר יַגִּידוּ לְךָ יָמִין וּשְׂמֹאל"** – תֵּדַע מַה זֶּה 'יָמִין' וּמַה זֶּה 'שְׂמֹאל'.

יֵשׁ הַחוֹשֵׁב: "מַה לִּי לְקַבֵּל זֹאת? הֲרֵי אֲנִי יוֹדֵעַ: זֶה צַד יָמִין שֶׁלִּי, וְזֶה צַד שְׂמֹאל שֶׁלִּי"... אֲבָל הַצַּדִּיק בָּא וּמְגַלֶּה לְךָ: **לֹא! מַה שֶּׁאַתָּה חוֹשֵׁב שֶׁהוּא 'יָמִין' – זֶה בִּכְלָל שְׂמֹאל, וּמַה שֶּׁאַתָּה חוֹשֵׁב שֶׁזֶּה 'שְׂמֹאל' – זֶה יָמִין...**

אָדָם מִתְפַּלֵּא: אֲבָל אֲנִי רוֹאֶה הֵיטֵב, שֶׁזֶּה צַד יָמִין שֶׁלִּי וְזֶה צַד שְׂמֹאל שֶׁלִּי...

אֲבָל הַצַּדִּיק מְגַלֶּה לְךָ: אַתָּה חוֹשֵׁב שֶׁאַתָּה בְּצַד 'יָמִין' – אַתָּה יוֹדֵעַ הַכֹּל, וְהַכֹּל בָּרוּר לְךָ, אַתָּה צוֹדֵק בְּהַכֹּל, אֲבָל לֹא, אַתָּה טוֹעֶה, זֶה 'שְׂמֹאל'... [לֹא מְדַבְּרִים שֶׁהוּא בְּדַוְקָא יָבוֹא וְיַגִּיד עַל יָד יְמִינוֹ מַמָּשׁ – שֶׁהִיא הַשְּׂמָאלִית, וְעַל יָד שְׂמֹאל שֶׁהִיא יָד יָמִין, אֶלָּא מְדַבְּרִים מִכָּל הַמַּהוּת שֶׁל הָאָדָם בְּ'יָמִין' וּ'שְׂמֹאל', הַיְנוּ שֶׁנִּדְמֶה לוֹ בִּדְרָכָיו שֶׁהוּא 'יָמִין', אֲבָל הַצַּדִּיק מְגַלֶּה לְךָ שֶׁזֶּה בִּכְלָל 'שְׂמֹאל'...].

בְּאִידִישׁ, הַמִּלָּה 'יָמִין' פֵּרוּשָׁהּ 'רֶעכְט' [תִּלְמְדוּ אִידִישׁ!...], וּמַשְׁמָעוּת נוֹסֶפֶת יֶשְׁנָהּ לַמִּלָּה 'רֶעכְט' – 'צוֹדֵק' [בְּאִידִישׁ 'צוֹדֵק' אוֹמְרִים 'גֶּרעכְט', כִּי 'יָמִין' וְ'צֶדֶק' זֶה אוֹתוֹ עִנְיָן, וְגַם בָּעוֹלָם מוֹצְאִים שֶׁיֵּשׁ אֲנָשִׁים שֶׁהֵם 'יְמָנִיים' וְיֵשׁ אֲנָשִׁים שֶׁהֵם 'שְׂמאלָנִים' [וְיֵשׁ כָּל מִינֵי מִפְלָגוֹת – הַהִיא שַׁיֶּכֶת לְ'יָמִין' וְהַהִיא שַׁיֶּכֶת לְ'שְׂמאל'], וְכִי הָאָדָם שֶׁהוּא 'שְׂמאלָנִי' הוּא תָּמִיד נִמְצָא עַל צַד שְׂמאל בִּפְעַל מַמָּשׁ?... לֹא, אֶלָּא הַדֶּרֶךְ שֶׁלּוֹ מְכֻנֶּה בְּשֵׁם 'שְׂמאל'.

וְהִנֵּה בָּא הַצַּדִּיק וְאוֹמֵר לְךָ: אַתָּה חוֹשֵׁב שֶׁאַתָּה 'יָמִין' – 'רֶעכְט', 'צוֹדֵק', זֶה לֹא כָּכָה... **וּבִכְּרֶט כְּשֶׁמַּגִּיעַ לְעִנְיָנִים שֶׁל שְׁלוֹם בַּיִת, שֶׁאָדָם חוֹשֵׁב "אֲנִי יוֹדֵעַ! אֲנִי צָרִיךְ לְלֶכֶת כָּכָה, אִשְׁתִּי לֹא צוֹדֶקֶת!"...** מֵאֵיזוֹ סִבָּה שֶׁרַק תִּהְיֶה – הִיא יוֹתֵר מִמְּךָ אוֹ פָּחוֹת מִמְּךָ, אַתָּה חוֹשֵׁב שֶׁאַתָּה הַצוֹדֵק...

מוּחְרָא"שׁ הָיָה תָּמִיד אוֹמֵר, שֶׁכָּל הַסּוֹד שֶׁל שְׁלוֹם בַּיִת הוּא 50 – 50, שֶׁזֶּה עִנְיַן 'מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל' הַנַּ"ל, כָּל אֶחָד הוּא חֲצִי, וּבְיַחַד מַשְׁלִימִים הָעִנְיָן!

שֶׁזֶּה כָּל הַלִּמּוּד שֶׁל רַבֵּנוּ: **נ' – נ'**, הַשֵּׁם שֶׁל רַבֵּנוּ מַתְחִיל עִם נ' וּמְסַתֵּיִם עִם נ', הַשֵּׁם שֶׁל רַבִּי נָתָן מַתְחִיל עִם נ' וּמְסַתֵּיִם עִם נ' [וְהָאוֹתִיּוֹת שֶׁנִּשְׁאֲרוּ בָּאֶמְצַע: אֵצֶל רַבֵּנוּ זֶה 'מֹחַ', וְאֵצֶל רַבִּי נָתָן יֵשׁ **ת'**, וּבְיַחַד יוֹצֵא צֵרוּף שֶׁל 'חָתָם'], שֶׁזֶּה עִנְיָן שֶׁל **נ' – נ'**, שֶׁהוּא הַהֶפֶךְ מִסִּמְאוֹת הַפָּמַ"ךְ מֵ"ם, שֶׁזֶּה סָמַ"ךְ וּמֵ"ם – הוּא הָפַךְ אֶת הַמִּשְׁקָל... בִּמְקוֹם שֶׁיִּהְיֶה נ' – נ', מֵאֵזֶן בְּדִיּוּק עַל נָכוֹן,

הוּא עָשָׂה אֶת זֶה ס' וְמ' – סָמ"ךְ זֶה 60, מ"ם זֶה 40, וְהַמֹּאזְנַיִם כְּבָר לֹא בְּמִשְׁקָל שָׁוֶה...

וְזֶה מְרֻמָּז בְּפָרָשַׁת הַנְּשִׂיאִים הַמְסֻגָּל לְמְצִיאַת הַזִּוּוּג [וּבְקָרוֹב, בִּימֵי נִיסָן, נִקְרָא אֶת זֶה בְּעֶזְרַת ה'], שֶׁכָּתוּב שָׁם: "**וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם**" – 'זֶבַח הַשְּׁלָמִים' רוֹמֵז עַל שְׁלוֹם בַּיִת, שֶׁבִּשְׁבִיל 'שְׁלָמִים' – שָׁלוֹם, צְרִיכִים לִפְעָמִים בְּחִינָה שֶׁל 'זֶבַח' – לְהַקְרִיב מַשֶּׁהוּ... וְהָרָאשֵׁי תֵּבוֹת שֶׁל "**וּ'לְזֶבַח הַ'שְּׁלָמִים בָּקָר שְׁ'נַיִם**" הוּא '**בְּשָׁוֶה**', זֶה 'שָׁלוֹם בַּיִת'! בְּשָׁוֶה! הָאִשָּׁה מְכֻבֶּדֶת אֶת הַבַּעַל, הַבַּעַל מְכַבֵּד אֶת הָעִנְיָן שֶׁל הָאִשָּׁה! אָכֵן, לְכָל אֶחָד יֵשׁ אֶת הָעִנְיָנִים שֶׁלּוֹ, אֲבָל צָרִיךְ תָּמִיד שֶׁיִּהְיֶה מֹאזְנַיִם הַכָּבוֹד בֵּין בְּנֵי הַזּוּג; **זֶה נִקְרָא 'שָׁלוֹם בַּיִת' אֲמִתִּי!**

וְזֶה מַה שֶּׁמְּקַבְּלִים מֵהַצַּדִּיקִים, לֹא שֶׁאָדָם חוֹשֵׁב שֶׁהוּא יָמִין, אֲבָל הוּא בִּכְלָל שְׂמֹאל...

וְזֶהוּ אֲשֶׁר אִיתָא בְּתִקּוּנֵי זֹהַר הַנַּ"ל, שֶׁהַכְּלָיוֹת – שֶׁהֵן הַיּוֹעֲצוֹת בִּימִין וּבִשְׂמֹאל – זֶה הַכִּיּוֹר וְכַנּוֹ, כִּי בִּשְׁבִיל זֶה אָנוּ צְרִיכִים אֶת הַצַּדִּיקִים, שֶׁיְּלַמְּדוּ אוֹתָנוּ וְיִתְּנוּ לָנוּ כְּלָיוֹת בְּרִיאוֹת וַחֲזָקוֹת.

וְאַבְרָהָם אָבִינוּ, שֶׁהָיָה רֹאשׁ לַמַּאֲמִינִים, הוּא זָכָה שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא נָתַן לוֹ אֶת הָעֲצוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת עַל יְדֵי שֶׁתֵּי כְּלָיוֹתָיו, שֶׁהֵן לְמְדוּהוּ תּוֹרָה, נָתְנוּ לוֹ עֲצוֹת נְכוֹנוֹת עַל כָּל דְּרָכָיו.

וְזֶהוּ הַקֶּשֶׁר בֵּין פָּרָשַׁת הַכִּיּוֹר לַפָּרָשָׁה שֶׁלְּפָנֶיהָ – "**כִּי תִשָּׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל**", שֶׁיִּהְיֶה לְךָ כְּלָיוֹת בְּרִיאוֹת וְטוֹבוֹת – זֶה הַכִּיּוֹר כַּנַּ"ל, שֶׁזֶּה עֲצוֹת טוֹבוֹת לְכָל דָּבָר, עַל יְדֵי הַצַּדִּיק, שֶׁהוּא "רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל". וּכְמוֹ שֶׁאוֹמֵר רַבֵּנוּ (לִקּוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק א, סִימָן סא), שֶׁזֶּה כָּל עִנְיַן הִתְקָרְבוּת לְצַדִּיקִים, שֶׁמְּקַבְּלִים עֲצוֹת נְכוֹנוֹת עַל כָּל דָּבָר, הֵם הַמְּלַמְּדִים עֵצָה טוֹבָה לָאָדָם.

אִם רְאִיתֶם אֶת ה"שִּׁפַּת הַנַּחַל" עַל תּוֹרָה זוֹ, מְבֹאָר שָׁם שֶׁזֶּה כָּל הַתִּקּוּן שֶׁל חֵטְא "עֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרַע", 'עֵץ' לָשׁוֹן שֶׁל עֵצָה, 'הַדַּעַת' – דַּעַת הָאָדָם מְעֹרֶבֶת מִ'טּוֹב וְרַע', מְעֹרָבָב בְּכָל מִינֵי בִּלְבּוּלִים, וּצְרִיכִים אֶת הַצַּדִּיק שֶׁיְּכַוֵּן אֶת הָאָדָם בַּדֶּרֶךְ הַנְּכוֹנָה.

וְזֶה רַבֵּנוּ זַ"ל, שֶׁהוּא הֵעִיד עַל עַצְמוֹ, שֶׁבְּשָׁעָה שֶׁכֻּלָּם הָלְכוּ לֶאֱכֹל מֵעֵץ הַדַּעַת עִם אָדָם הָרִאשׁוֹן – נִשְׁמָתוֹ הַקְּדוֹשָׁה לֹא הָלְכָה; רַבֵּנוּ נִשְׁאַר אֵצֶל 'עֵץ הַחַיִּים', וְ'עֵץ הַחַיִּים' הַיְנוּ שֶׁיֵּשׁ 'עֵצָה' אֵיךְ 'לִחְיוֹת' חַיִּים טוֹבִים, שֶׁאָדָם יִהְיֶה שָׂמֵחַ בְּכָל מַה שֶּׁהוּא עוֹשֶׂה, עִם וַדָּאוּת אֲמִתִּית!

עַמְלֵ"ק בְּגִימַטְרִיָא סָפֵ"ק, וּ'**וַדַּאי**' הוּא בְּגִימַטְרִיָא עֶשְׂרִים וְאַחַת, כְּמִסְפַּר שֵׁם קָדוֹשׁ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: **אֶהְיֶ"ה**, שֶׁהוּא שֵׁם הַתְּשׁוּבָה (לִקּוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק א, סִימָן ו), זֶה '**וַדַּאי**'! שֶׁיֵּשׁ לָאָדָם וַדָּאוּת: "אֲנִי צָרִיךְ לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה! אֲנִי צָרִיךְ לְהִתְקָרֵב לְהַצַּדִּיק! זֶה אֲנִי יוֹדֵעַ בְּוַדָּאוּת!"... אֲבָל אֲנִי בַּדֶּרֶךְ... זֶה נִקְרָא '**סָפֵק**', שֶׁהוּא רֹאשֵׁי תֵּבוֹת (דִּבְרֵי הַיָּמִים א' כ"ט י') "וַיְבָרֶךְ דָּוִיד אֶת יְיָ"!

בִּתְפִלּוֹת רֹאשׁ הַשָּׁנָה, בַּפִּיּוּט "וְכָל מַאֲמִינִים", אוֹמְרִים: "**הַוַּדַּאי שְׁמוֹ בֵּן תְּחִלָּתוֹ**", וְלִכְאוֹרָה יִפָּלֵא, מַהוּ '**וַדַּאי** שְׁמוֹ'? הֵיכָן מָצִינוּ שֵׁם '**וַדַּאי**'? אוֹמֵר הָאָר"י הַקָּדוֹשׁ, שֶׁהָרֶמֶז הוּא, כִּי '**וַדַּאי**' בְּגִימַטְרִיָא אֶהְיֶ"ה, וְזוֹ הַתְּהִלָּה וְהַשִּׂמְחָה הַכִּי גְּדוֹלָה, שֶׁאָדָם יוֹדֵעַ '**וַדַּאי**'!

אִם יֵשׁ סְפֵקוֹת – זֶה מֵהַסִּטְרָא אָחֳרָא, שֶׁהוּא מְבַלְבֵּל אוֹתְךָ תָּמִיד – "אוּלַי יָצָאתִי, לֹא יָצָאתִי, אֲנִי בֵּן בְּסֵדֶר, לֹא בְּסֵדֶר"... הֲרֵי בָּזֶה נִפְרַדְתָּ מֵהָ'אַחְדוּת' הַנַּ"ל, הָלַכְתָּ אַחַר "חִשְׁבּוֹנוֹת רַבִּים"... אִם אַתָּה הוֹלֵךְ אַחַר "חֶשְׁבּוֹנוֹת רַבִּים" זֶה בְּלִי סְפֵק, ה' יִשְׁמֹר...

כַּמּוּבָא לְעֵיל זוֹ לְשׁוֹן הַפָּסוּק בְּקֹהֶלֶת: "**עָשָׂה הָאֱלֹהִים אֶת הָאָדָם יָשָׁר**" – 'אָדָם יָשָׁר' זוֹ הַדַּרְגָּא הַכִּי גְּבוֹהָה [כַּמּוּבָא בַּסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים עִנְיָן שֶׁל 'אָדָם קַדְמוֹן' – 'אָדָם יָשָׁר'], כִּי זֶה מְכֻוָּן יָשָׁר אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, "**וְהֵמָּה בִּקְשׁוּ חִשְׁבֹּנוֹת רַבִּים**" – '**רַבִּים**' דַּיְקָא, הַיְנוּ שֶׁאָדָם נִכְנָס מִבִּלְבּוּל אֶחָד לַשֵּׁנִי, וְהוּא מַמָּשׁ מִסְכֵּן, ה' יִשְׁמֹר, אֵין לוֹ לֶרֶגַע יִשּׁוּב הַדַּעַת, וְאָדָם צָרִיךְ לִבְרֹחַ מִזֶּה!

וּלְהֵיכָן בּוֹרְחִים? לְ"**עֵץ הַחַיִּים**" – אֶל הַצַּדִּיק, כִּי '**עֵץ הָא צַדִּיק**' (תִּקּוּנֵי זֹהַר צד.), כִּי מִמֶּנּוּ מְקַבְּלִים אֶת הָעֵצוֹת הַנְּכוֹנוֹת, אָדָם מְקַבֵּל כֹּלָיוֹת חֲזָקוֹת שֶׁהֵן מְלַמְּדוֹת אוֹתוֹ אֵיךְ לְהִתְקָרֵב אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, הֵן בְּיָמִין וְהֵן בִּשְׂמֹאל.

זֶה עִנְיַן שְׁתֵּי הַפָּרָשִׁיּוֹת הָרִאשׁוֹנוֹת שֶׁפָּרָשָׁתֵנוּ – פָּרָשַׁת מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל וּפָרָשַׁת הַכִּיּוֹר, וְאָז מַגִּיעִים אֶל הַפָּרָשָׁה הַשְּׁלִישִׁית: "**וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: וְאַתָּה קַח לְךָ בְּשָׂמִים רֹאשׁ מָר דְּרוֹר**", שֶׁזֶּה עִנְיָנָא דְּיוֹמָא, וּכְמוֹ שֶׁאוֹמֵר הַתַּרְגּוּם עַל "מָר דְּרוֹר" – 'מֵירָא דַּכְיָא', וְהַגְּמָרָא אוֹמֶרֶת (חֻלִּין קלט:) שֶׁמִּכָּאן רֶמֶז לְמָרְדְּכַי הַצַּדִּיק מִן הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא "בְּשָׂמִים רֹאשׁ" – הַצַּדִּיק מַכְנִיס בְּתוֹךְ הָרֹאשׁ שֶׁלְּךָ בַּשָּׂמִים, שֶׁיִּהְיֶה לְךָ רֵיחַ טוֹב!

בִּמְקוֹם שֶׁיִּהְיֶה בָּרֹאשׁ שֶׁלְּךָ דְּבָרִים שֶׁהֵם לֹא כָּל כָּךְ עִם רֵיחוֹת טוֹבִים, הוּא

מַכְנִים בְּתוֹךְ הָרֹאשׁ שֶׁלְּךָ בְּשָׂמִים – **"בְּשָׂמִים רֹאשׁ 'מֹיר'א דַּכְיָא'"**, 'דַּכְיָא' בִּלְשׁוֹן אֲרָמִית זֶה 'טָהוֹר', 'מֹיר'א' זֶה לָשׁוֹן שֶׁל 'מָרוֹת', לְקַבֵּל הַדְּרָכָה, וְכִדְאִיתָא בַּגְּמָרָא תָּדִיר הַלָּשׁוֹן 'מַר' – הַצַּדִּיק וְהֶחָכָם נִקְרָא 'מַר', שֶׁזֶּה לָשׁוֹן שֶׁל 'מוֹרֶה' [כְּמוֹ שֶׁאוֹמְרִים **"מוֹרַי וְרַבּוֹתַי"**], וְהַצַּדִּיק הוּא 'מֹיר'א דַּכְיָא' – מוֹרֶה לָאָדָם הוֹרָאָה טְהוֹרָה, מַכְנִים לְךָ בָּרֹאשׁ "לָמָּה אֲנִי כָּל כָּךְ מִתְסַכֵּל? לָמָּה אֲנִי כָּל כָּךְ מְבֻלְבָּל? לָמָּה אֲנִי נוֹתֵן, רַחֲמָנָא לִצְלָן, לַעֲמָלֵק לְבַלְבֵּל לִי אֶת הַמֹּחַ?"...

הוּא בָּא וּמְאַיֵּם וּמַפְחִיד אוֹתְךָ: "אַתָּה בּוֹגֵד" וְכוּ', **בְּסִטְרָא דִּקְדֻשָּׁה אֵין מִלִּים כָּאֵלּוּ! זֶה סִימָן מֵבְהָק שֶׁכֻּלּוֹ סִטְרָא אָחֳרָא! בְּסִטְרָא דִּקְדֻשָּׁה לֹא מַפְחִידִים בְּנֵי אָדָם, אֶלָּא מְחַזְּקִים אוֹתוֹ!**

גַּם בִּקְדֻשָּׁה לֹא לוֹקְחִים אֶת הַבְּחִירָה שֶׁל הָאָדָם, נוֹתְנִים לוֹ חִזּוּק, וְהַבְּחִירָה עַדַיִן נִשְׁאֶרֶת. יַגִּידוּ לְךָ גְּלוּי אֱלֹקוּת – קְרִיעַת יַם סוּף, קַבָּלַת הַתּוֹרָה, אֲבָל גַּם אָז לֹא יִקְחוּ לְךָ אֶת הַבְּחִירָה... אִם אָדָם לֹא מְחֻזָּק מַסְפִּיק, אֲזַי יָכוֹל לִקְרוֹת מַה שֶׁכָּתוּב אַחַר קְרִיעַת יַם סוּף – "וַיָּרֵב הָעָם עִם מֹשֶׁה וַיֹּאמְרוּ תְּנוּ לָנוּ מַיִם וְנִשְׁתֶּה" וְכוּ'...

אֲבָל עַכְשָׁו מֹשֶׁה רַבֵּנוּ קָרַע לְךָ אֶת הַיָּם, הָיִיתָ נִטְבָּע בְּתוֹךְ הַיָּם, מִי יוֹדֵעַ מָה הָיָה קוֹרֶה אִם לֹא... מִצְרַיִם נוֹסַעַ אַחֲרֵיהֶם, מֹשֶׁה רַבֵּנוּ אוֹמֵר "אַל תִּפַּחֲדוּ, בְּעֶזְרַת ה' תַּעַבְרוּ אֶת זֶה!" וְזֶה רוֹמֵז עַל עִנְיַן זְוּוג, שֶׁהַצַּדִּיק אוֹמֵר: "אַתֶּם תִּתְחַתְּנוּ, אַל תִּדְאָגוּ, יִהְיֶה יְשׁוּעָה!" וְהִנֵּה נִקְרָע הַיָּם, פְּלָאֵי פְּלָאִים... עָבַרְתֶּם בַּיַּבָּשָׁה!

אֲבָל הִנֵּה פִּתְאוֹם חָסֵר לָאָדָם קְצָת בְּפַרְנָסָה וְכוּ', לְמִי בָּאִים לְהִתְלוֹנֵן? אֶל הַצַּדִּיק... מָה אַתָּה מִתְלוֹנֵן? אַתָּה צָרִיךְ קְצָת חִזּוּק, תָּבוֹא וְתַגִּיד לְהַצַּדִּיק שֶׁאַתָּה צָרִיךְ קְצָת חִזּוּק כִּי הַפַּרְנָסָה קָשָׁה וְכוּ', אִם כָּכָה – אָז בְּוַדַּאי בֹּא וּתְקַבֵּל חִזּוּק, אֲבָל לֹא לָבוֹא עִם טְעָנוֹת וּמַעֲנוֹת וְכוּ'.

וְאוֹתוֹ דָּבָר נַעֲשָׂה בְּקַבָּלַת הַתּוֹרָה, שֶׁהִנֵּה נִפְתְּחוּ הַשָּׁמַיִם, הָיָה גְּלוּי אֱלֹקוּת, אַךְ הִנֵּה פִּתְאוֹם הַצַּדִּיק לֹא פֹּה... **הַצַּדִּיק לֹא פֹּה? הוּא עָזַב אוֹתְךָ וְהָלַךְ?! הוּא הִשְׁאִיר לְמוּדִים, תַּלְמִידִים, מָה הוּא לֹא פֹּה?! "אֲבָל לֹא רוֹאִים אוֹתוֹ בָּעֵינַיִם"... בְּסֵדֶר, וְכִי צְרִיכִים 24 שָׁעוֹת בִּימָמָה, 7 יָמִים בְּשָׁבוּעַ, לִרְאוֹת אֶת הַצַּדִּיק תָּמִיד? זוֹ נִקְרֵאת הִתְקָרְבוּת לַצַּדִּיק – שֶׁתָּמִיד רוֹאֶה אֶת הַצַּדִּיק?! זֶה עִנְיַן שֶׁל רִבּוּי אוֹר! קִבַּלְתָּ לְמוּדִים, קִבַּלְתָּ הַדְּרָכָה, עַכְשָׁו תַּחְזֹר לַבַּיִת שֶׁלְּךָ וְלַעֲנָיְנִים שֶׁלְּךָ, וְאִם אַתָּה**

צָרִיךְ עוֹד הַפַּעַם חִזּוּק – תָּבוֹא עוֹד הַפַּעַם לִשְׁמֹעַ וּלְהִתְחַזֵּק, שֶׁזֶּה עִנְיָן שֶׁל 'רָצוֹא וָשׁוֹב'...

אֲבָל הָעֶרֶב–רַב אָמְרוּ "מֹשֶׁה רַבֵּנוּ לֹא פֹּה – נַעֲשֶׂה עֵגֶל"... עָשׂוּ כְּשׁוּף, הוּא אוֹכֵל עֵשֶׂב וְכוּ', אָדָם רוֹאֶה זֹאת וּמִתְפַּעֵל "יָצָא עֵגֶל מֵהָאֵשׁ, הוּא אוֹכֵל"...

אֲבָל אָדָם שֶׁיֵּשׁ לוֹ שֵׂכֶל – הוּא מַחֲזִיק מַעֲמָד עַד שֶׁהַצַּדִּיק יָבוֹא, הוּא לֹא עוֹשֶׂה עֵגֶל, מֹשֶׁה רַבֵּנוּ אָמַר שְׁחִזּוּר עַד שָׁעָה מְסֻיֶּמֶת וְהִנֵּה הוּא הִתְאַחֵר [לְפִי דַּעְתְּךָ הוּא הִתְאַחֵר, וְנָגִיד אֲפִלּוּ שֶׁאַתָּה צוֹדֵק], וְכִי צְרִיכִים בִּגְלַל זֶה לַעֲזֹב אֶת הַכֹּל וְכוּ'?!...

זֶה חֵלֶק מֵאֱמוּנַת חֲכָמִים, שֶׁאָדָם לֹא מִתְעָרֵב בִּדְבָרִים אֵלּוּ, אֶלָּא "אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁזֶּה הַחַיּוּת שֶׁלִּי, וְלֹא אִכְפַּת לִי אִם הַצַּדִּיק מִתְאַחֵר"...

זֶה "בְּשָׂמִים רֹאשׁ" – הַצַּדִּיק, וְזֶהוּ הַקֶּשֶׁר בֵּין שְׁלֹשֶׁת הַפָּרָשִׁיּוֹת הָרִאשׁוֹנוֹת, אָמְנָם יֵשׁ אַחַר כָּךְ אֶת כָּל הַפָּרָשָׁה, אֲבָל בְּגִ' דְּבָרִים אֵלּוּ כְּבָר עָשִׂינוּ קֶשֶׁר חָזָק בִּבְחִינַת "חוּט הַמְשֻׁלָּשׁ" – פָּרָשַׁת מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל: "כִּי תִשָּׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל", פָּרָשַׁת הַכִּיּוֹר וְכַנּוֹ, שֶׁזֶּה כְּלָיוֹת – עֵצוֹת, רְחִיצָה מִכָּל מִינֵי נְגִיעוֹת, וְאָז מְקַבְּלִים "בְּשָׂמִים רֹאשׁ" – שֶׁהָרֹאשׁ שֶׁלְּךָ מַתְחִיל לְהִתְבַּשֵּׂם קְצָת בִּבְשָׂמִים.

בָּרוּךְ ה' זָכִינוּ לִימֵי פּוּרִים הַקְּדוֹשִׁים, וּמְאֹד הִתְפַּעַלְתִּי אֵיךְ שֶׁזָּכִינוּ מֵמָּשׁ "לִבְסוּמֵי בְּפוּרַיָּא" – בְּשָׂמִים בְּפוּרִים, אֲנִי לֹא יָכוֹל לְהַגִּיד שֶׁרָאִיתִי מַה שֶּׁהָיָה בְּכָל הֶחָרְחוֹבוֹת וּבְכָל הַמְּקוֹמוֹת, אֲבָל לְכָל הַפָּחוֹת אֲצִלֵּנוּ בַּד' אַמּוֹת שֶׁלָּנוּ הָיָה "לִבְסוּמֵי בְּפוּרַיָּא" – בְּשָׂמִים, בְּשִׂמְחָה! וְזָכִינוּ שֶׁפָּעֲלוּ יְשׁוּעוֹת לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל!

וְזוֹ הַהַקְדָּמָה לִשְׁאָר עִנְיְנֵי הַפָּרָשָׁה [וְאוּלַי עוֹד נְדַבֵּר מִזֶּה בְּעֶזְרַת ה'], עַד שֶׁמַּגִּיעִים לְפָרָשַׁת פָּרָה, שֶׁעַל זֶה אוֹמֵר רַבֵּנוּ: **מְפוּרִים נַעֲשֶׂה פָּרָה** – 'פָּרָה' זֶה לָשׁוֹן שֶׁל "פְּרוּ וּרְבוּ", לָשׁוֹן שֶׁל 'פּוּרִים', שֶׁזֶּה עִנְיָן שֶׁל שִׂמְחָה, וְאַחַר כָּךְ מַגִּיעִים לְפָרָה אֲדֻמָּה שֶׁהִיא מְטַהֶרֶת מִטֻּמְאַת מֵת, מְטַהֵר אֶת הָאָדָם אֲפִלּוּ שֶׁהוּא מַרְגִּישׁ מַמָּשׁ מֵת ['טוֹיט' בְּאִידִישׁ], הוּא מַמָּשׁ מַרְגִּישׁ בְּמִיתָה, וְהַצַּדִּיק בָּא וּמְחַיֶּה אוֹתוֹ.

אֶחָד מִמַּעֲלוֹת הַצַּדִּיקִים שֶׁהֵם 'מְחַיִּים מֵתִים', וְאָדָם מִתְפַּלֵּא: "הַצַּדִּיק מְחַיֶּה מֵתִים? לֹא רָאִיתִי שֶׁהוּא הוֹלֵךְ לְבֵית הַחַיִּים – בֵּית הַקְּבָרוֹת, דּוֹפֵק עַל הַמַּצֵּבָה, וּפִתְאוֹם דְּמוּת יוֹצֵאת

מֵהַקֶּבֶר"... אִם אָדָם יִרְאֶה אֶת זֶה – הוּא יַגִּיד שֶׁהַצַּדִּיק "מְחַיֶּה מֵתִים"...

אֲבָל בֶּאֱמֶת, אִם לוֹקְחִים בֶּן אָדָם שֶׁהוּא כְּמוֹ מֵת, וְאַדְרַבָּה, הוּא יוֹתֵר גָּרוּעַ מִמֵּת, כִּי מֵת הוּא שׁוֹכֵב בַּקֶּבֶר – "וְשָׁם יָנוּחוּ וְגִיעֵי כֹחַ", הוּא בִּמְנוּחָה, חֲנֻשָּׁמָה מְקַבֶּלֶת תִּקּוּנִים, וְהוּא עַל "מִשְׁכְּנוֹת מִבְטָחִים" (יְשַׁעְיָהוּ לב, יח), **יֵשׁ אָדָם שֶׁהוּא חַרְבָּה יוֹתֵר גָּרוּעַ מִזֶּה, כָּל פְּסִיעָה שֶׁלּוֹ הוּא מַרְגִּישׁ מֵת, מִסְתּוֹבֵב מֵת, בְּחִינַת** (קֹהֶלֶת ח, י) **"וּבְכֵן רָאִיתִי רְשָׁעִים קְבֻרִים וָבָאוּ" – הוּא קָבוּר, אֲבָל מִסְתּוֹבֵב... קֶבֶר מִסְתּוֹבֵב... לֹא צָרִיךְ לִהְיוֹת דַּוְקָא עִם תַּכְרִיכִים, הוּא מִסְתּוֹבֵב... וְאֵיךְ רוֹאִים אֶת הַקֶּבֶר הַזֶּה? אוֹמֵר דָּוִד הַמֶּלֶךְ** (תְּהִלִּים ה, י)**: "קֶבֶר פָּתוּחַ גְּרוֹנָם" – תִּסְתַּכֵּל עַל הַפֶּה שֶׁלּוֹ: אִם הוּא מְדַבֵּר דִּבּוּרֵי תוֹרָה, חִזּוּק וֶאֱמוּנָה, אַדְרַבָּה! אֲבָל אִם הוּא, ח"ו יִשְׁמֹר, מוֹצִיא מֵהַפֶּה שֶׁלּוֹ קְלָלוֹת וְכָל מִינֵי לָשׁוֹן הָרָע וּרְכִילוּת וְכוּ', אֲזַי זֶה "קֶבֶר פָּתוּחַ גְּרוֹנָם" – קֶבֶר מִסְתּוֹבֵב וְהוּא גַּם 'פָּתוּחַ', צְרִיכִים לְהַזְהֵר לֹא לִפֹּל בְּתוֹךְ הַבּוֹר הַזֶּה...**

זֶה עִנְיַן פָּרָה אֲדֻמָּה, הַמְטַהֶרֶת אֶת הָאָדָם מִטֻּמְאַת מֵת, שֶׁזֶּה עִנְיַן הִתְקָרְבוּת לְצַדִּיקִים, וְכַמּוּבָא מִזֶּה – שֶׁאֶצֶל חֲסִידִים הָיָה עִנְיָן גָּדוֹל בְּפָרָשַׁת פָּרָה לִנְסֹעַ לְצַדִּיקִים, כִּי מֵאֵיפֹה נִקַּבֵּל אֶת הַטָּהֳרָה הַזֹּאת? כְּתִיב (הוֹשֵׁעַ יד, ג) **"וְנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ"**, אוֹמֵר רַבֵּנוּ (תּוֹרָה עד הַנַּ"ל): הַשְּׂפָתַיִם שֶׁלָּנוּ יִהְיוּ אֲדֻמּוֹת, כְּמוֹ פָּרָה אֲדֻמָּה.

מֵאֵיפֹה נִקַּבֵּל אֶת זֶה? הַצַּדִּיקִים מְלַמְּדִים אוֹתָנוּ זֹאת: "וְנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ" – יִהְיֶה לְךָ פֶּה קָדוֹשׁ וְטָהוֹר, תְּבַקֵּשׁ מֵהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: **רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי רוֹצֶה לְהִטָּהֵר! אֲנִי רוֹצֶה לִהְיוֹת אִישׁ כָּשֵׁר!** אַתָּה תִּזְכֶּה לָזֶה, הַצַּדִּיק יְטַהֵר אוֹתְךָ, הוּא יִזְרֹק עָלֶיךָ "מֵי חַטָּאת", אֵפֶר פָּרָה אֲדֻמָּה.

בְּדִבְרֵי הַחִיד"א מוּבָא בְּשֵׁם רַבִּי חַיִּים וִיטָאל, שֶׁאַחַר כָּל הַדְּבָרִים שֶׁגִּלָּה הָאַר"י הַקָּדוֹשׁ, בָּרוּר לוֹ שֶׁאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא הֵבִיא לְהָאַרִיזַ"ל אֵפֶר פָּרָה אֲדֻמָּה; **וְלִעְנֵיֵנִינוּ, אִם אֲנַחְנוּ זוֹכִים לִהְיוֹת מְקֻרָבִים לְרַבֵּנוּ, וּלְקַבֵּל אֶת הַלִּמּוּדִים שֶׁרִבֵּינוּ מְלַמֵּד אוֹתָנוּ, זֶה אֵפֶר פָּרָה אֲדֻמָּה!**

אִם תִּלְמְדוּ תּוֹרָה נ"ה, שֶׁשָּׁם מְגַלֶּה רַבֵּנוּ אֶת כָּל הָעֲבוֹדוֹת שֶׁל פָּרָה אֲדוּמָה, אֶת כָּל עִנְיַן אֵפֶר פָּרָה אֲדֻמָּה [בְּפָרָשַׁת פָּרָה כְּדַאי לִלְמֹד אֶת זֶה], תִּרְאוּ שֶׁרַבֵּנוּ מְגַלֶּה שֶׁזֶּה כָּל הָעִנְיָן שֶׁל הִתְקָרְבוּת לַצַּדִּיק, שֶׁכְּשֶׁאָדָם מִתְקָרֵב לַצַּדִּיק הוּא מְקַבֵּל אֶת עִנְיַן עֲפַר וָאֵפֶר,

שׁוֹבֵר אֶת הַגְּאוּת שֶׁלּוֹ – אֶת הַגַּאֲוָה שֶׁלּוֹ, הַצַּדִּיק מְלַמֵּד אוֹתוֹ אֵיךְ לִהְיוֹת עָפָר וָאֵפֶר, עַד שֶׁהוּא זוֹכֶה לְקַבֵּל טָהֳרָה עֶלְיוֹנָה, שֶׁיִּהְיֶה מוּכָן לַעֲשׂוֹת אֶת קָרְבַּן פֶּסַח...

הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שֶׁנְּזְכֶּה לִהְיוֹת מְקֻרָבִים לַצַּדִּיקִים, וּלְקַבֵּל מֵהֶם שִׂמְחַת הַחַיִּים, שֶׁזֶּה הַמֶּטֶר שֶׁאָדָם יֵדַע אֵיפֹה הוּא אוֹחֵז – **אֵיפֹה הַשִּׂמְחָה!** הַאִם אַתָּה שָׂמֵחַ?...

וּכְמוֹ שֶׁהִתְחַלְנוּ דִּבְרֵינוּ, שֶׁזֶּה כָּל הָעִנְיָן שֶׁל פּוּרִים, שֶׁעֲלֵיהֶם כְּתִיב (אֶסְתֵּר ט, כח) "**וְזִכְרָם לֹא יָסוּף מִזַּרְעָם**", "**וְלֹא יַעֲבוֹר**" (שָׁם, כז), מַהוּ "**וְלֹא יַעֲבוֹר**"? לֹא יִפָּסֵק וְלֹא יִגָּמֵר! הָיָה לָנוּ אֶת יְמֵי פּוּרִים, זָכִינוּ לְשִׂמְחָה, עַתָּה "**וְלֹא יַעֲבוֹר**" – שֶׁזֶּה לֹא יֵלֵךְ לָאַיִר חַם וְשָׁלוֹם! אֶלָּא "**וְזִכְרָם לֹא יָסוּף מִזַּרְעָם**" – תִּשָּׁאֵר בָּנוּ הַשִּׂמְחָה וְהַדְּבֵקוּת לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא!

שֶׁנְּזְכֶּה לִהְיוֹת בֶּאֱמֶת אֲנָשִׁים כְּשֵׁרִים, מְקֻרָבִים לַצַּדִּיקִים, וְנִזְכֶּה לְהִגָּאֵל גְּאֻלַּת עוֹלָם!

זכות הדפסת והפצת הגיליון

לעילוי נשמת האישה הכשרה הצדקת חינקא חיה באבא בת רבי אברהם דוב ע"ה, ולע"נ הרה"ח ר' בנימין ביניש בן ר' יחזקאל שרגא ז"ל

להצלחת בנימין בן אהרן נ"י וכל משפחתו ולהצלחת ליאור אורי בן אלישבע נ"י וכל משפחתו וכל התורמים והעוסקים במלאכת הקודש שיחיו.

ולרפואתם המהירה של
נתן יחזקאל שרגא בן חינקא חיה באבא נ"י
הילד ישי בן סילקא יעל נ"י
ולרפואת צוריאל בן סגולה סיגלית נ"י
נעמי מרים בת חוה תחי'
סילקא יעל בת אביבה תחי'

ולע"נ ר' שלמה חנוך חרש ז"ל בן ר' ישראל משה, האשה ליאת שרה בת מרדכי ע"ה, ר' יעקב דוד בן אברהם ז"ל, מרת איטה בת הירש, האישה הכשרה מרת חנה בילא בת ברוך ע"ה. ולעילוי נשמת הדסה שולמית בת יצחק מנחם שיבלט"א. לע"נ אליעזר שלמה ז"ל בן בנימין שיבלחט"א. לע"נ אהרן בן שלמה ז"ל. והילד יהונתן ז"ל בן אושרה דינה תחי' ולע"נ מיכל רונית ע"ה בת שרה ויצחק.

ניתן לקבל מידי שבוע במייל את הגליון "אשי ישראל" בכתובת
3070817gm@gmail.com
להצטרפות לרשימה התפוצה

לתרומת עבור העלון לרפואה הצלחה וכדו' ניתן לפנות לטלפון: 052-7691732

כנסו לאתר 'ברסלב שלי'
breslevsheli.co.il

הודפס 'בדפוס מוהרא"ש'